

PRÒLEG

Totes les coses s'intercanvien per foc, i el foc
per totes les coses, com les mercaderies per or i
l'or per mercaderies.

HERÀCLIT (~535-475 aC)

A vegades, en Louis somnia en l'Home en flames. Ve en plena nit, quan fins i tot els sorolls de la ciutat s'han esmorteït i han anat decaient des d'un crescendo simfònic fins a un nocturn amb sordina. En Louis ni tan sols té clar que quan l'Home en flames deixa sentir la seva presència ell estigui realment adormit, perquè li sembla que es desperta amb el so de la respiració lenta del seu company al llit, al seu costat, i amb una olor als narius que li resulta alhora coneguda i estranya: és la pudor de la carn carbonitzada que s'ha deixat podrir, dels greixos humans crepitant en una flama viva. Si és un somni, es tracta d'un somni despert, d'aquells que succeeixen en el món de tenebres que hi ha entre la consciència i l'absència.

L'Home en flames tenia un nom, però en Louis ja no pot pronunciar-lo. El nom ja no és suficient per contenir-ne la identitat; és massa limitat, massa restrictiu per expressar tot en el que s'ha convertit per a ell. Ja no hi pensa com a «Errol» o com a «senyor Rich», ni tan sols com a «senyor Errol», que és com sempre l'havia anomenat quan era viu. Ara és més que un nom, molt més.

Tot i així, havia sigut el senyor Errol: tot ell bru i musculós, amb la pell del color de la terra humida i fèrtil que l'arada acaba de remoure; la major part del temps amable i pacient, però amb alguna cosa que bullia dessota la seva natura aparentment plàcida, perquè, si l'agafaves de sorpresa, podies copsar-ho en els seus ulls abans que en desaparegués, com una bèstia rara que ha après la importància de quedar fora de l'abast de les escopetes dels caçadors, dels homes blancs vestits de blanc.

I és que els caçadors sempre eren blancs.

El foc, la ràbia contra el món i els seus costums, cremava l'Errol Rich per dins. Intentava mantenir-lo sota control perquè comprenia que, si emergia sense restriccions, hi havia el perill que en el seu camí ho consumís tot, inclòs ell mateix. Potser era una ràbia que no resultava estranya a molts dels seus germans i germanes d'ales-

hores: era un negre atrapat en els ritmes i els rituals del món dels blancs, en una ciutat on ell i tots els que eren com ell tenien prohibit sortir un cop es feia fosc. En altres parts del país les coses estaven canviant, però en aquella zona, en aquella ciutat, no. El canvi hi arribaria molt més a poc a poc, a aquell lloc. Potser, en veritat, no hi arribaria mai del tot, però d'això ja se n'encarregarien uns altres, i no pas ell. A l'època en què alguna gent va començar a aixecar la veu per parlar de drets sense témer una represàlia, l'Errol Rich ja no existia, almenys no en una forma que els que l'havien conegut haguessin pogut reconèixer. La seva vida s'havia extingit feia anys i, en el moment de la seva mort, ell es va transformar. Va desaparèixer d'aquesta terra i en el seu lloc va arribar l'Home en flames, com si el seu foc interior per fi hagués trobat una via per on sorgir, amb un vermell i un groc encesos, per explotar des de dins, per devorar la seva carn i consumir la seva anterior consciència fins que el que havia sigut una part oculta en ell es va convertir en tot el que llavors era. Pot ser que d'altres li acostessin la torxa o que el ruïessin amb la benzina que el va xopar i el va encegar en els seus moments finals, mentre estava penjat d'un arbre, però l'Errol Rich ja es cremava fins i tot aleshores, fins i tot quan els demanava que li estalviessin els patiments que sabia que havien de venir. Sempre havia cremat per dins i, en aquest sentit, almenys, va derrotar els homes que li van prendre la vida.

I des de l'instant de la seva mort, l'Home en flames assetjava els somnis d'en Louis.

En Louis recorda com va passar tot: una discussió amb uns blancs. En certa mesura, era així com solien començar aquestes coses. Els blancs feien les normes, però les normes canviaven. Eren flexibles segons les circumstàncies i les necessitats i no venien determinades per les paraules escrites sobre el paper. Temps després, en Louis va reflexionar que el més curiós de tot plegat era que els homes i dones blancs que governaven la ciutat sempre van negar que fossin racistes. *No odiam la gent de color, deien, el que passa és que tots estem millor quan es queden al seu lloc. O bé: Són benvinguts a la ciutat durant el dia, però no ens sembla que hi hagin de passar la nit. És tant per a la*

nostra seguretat com per a la d'ells. Curiós. Era tan difícil aleshores com ara trobar algú que admetés que era racista. Fins i tot semblava que molts racistes s'avergonyissin de la seva intolerància.

Però hi havia els que portaven aquest epítet com una insígnia honorífica, i la ciutat també en tenia la seva porció, d'aquests. Es deia que el conflicte havia començat quan un grup d'homes havien llançat un orinal ple d'orina contra el parabrisa esquerdat del vell camió de l'Errol, i ell havia respost posant-se al mateix nivell. Aquell temperament seu, aquella fúria que havia guardat envasada a dins, va explotar: va trencar la finestra del bar del Petit Tom amb un tauló de cinc per deu, que va entrar un bon tros local endins. Amb això ja en van tenir prou per anar contra ell, amb això i amb la por que els feia tot el que ell representava. Era un negre que parlava millor que la majoria de la gent blanca de la ciutat. Tenia el seu propi camió. Era capaç d'arreglar coses amb les mans –ràdios, televisors, aires condicionats, qualsevol cosa que funcionés amb corrent– i ho feia millor i més barat que ningú, de tal manera que fins i tot els que no li haurien permès de passejar-se pels carrers de la ciutat a la nit, estaven contents de deixar-lo entrar a les seves cases perquè els reparés els electrodomèstics durant el dia, encara que alguns després no se sentissin tan a gust a la sala d'estar, tot i que tampoc no eren racistes. Simplement, no els agradava tenir estranys a casa, en particular si eren de color. Si li oferien aigua perquè sadollés la set, li servien a la tassa de llauna barata que tenien reservada per a casos com aquell, la tassa que ningú altre no feia servir, la tassa que guardaven al costat dels productes de neteja i dels raspalls i que per això tenia sempre un lleuger regust químic. Corrien rumors que potser ben aviat podria contractar altres homes com ell, preparar-los i transmetre'ls els seus coneixements. I, a més a més, era un home de bon veure, un «mascle negre», tal com l'havia descrit el Petit Tom una vegada, tot i que mentre ho deia es dedicava a bressolar el rifle de caça que tenia penjat sobre la barra per deixar ben clar què implicava ser un mascle en el seu món.

És a dir, que no els calia trobar una gran excusa per actuar contra l'Errol Rich, però ell, de totes maneres, els n'havia donat una, i abans

que s'acabés la setmana ja l'havien remullat de gasolina, l'havien penjat d'un arbre i li havien calat foc.

I així va ser com es va convertir en l'Home en flames.

L'Errol Rich tenia la dona en una ciutat a cent cinquanta quilòmetres al nord. Havia tingut un fill amb ella, i un cop al mes anava a veure'ls i a assegurar-se que tenien tot el que els feia falta. La dona treballava en un gran hotel. L'Errol també hi havia treballat fent tasques de manteniment, però alguna cosa va passar —aquell temperament un altre cop, deien— i havia hagut de deixar la dona i el fill i buscar feina en una altra banda. Les nits dels caps de setmana que no anava a visitar la família, se'l podia trobar bevent tranquil·lament al petit cobert que hi havia a les maresmes i que servia de bar i de centre social per a la gent de color, tolerat per la normativa municipal mentre no hi hagués problemes ni meuques, o res que fos massa obvi. La mare d'en Louis a vegades hi anava amb les seves amigues, tot i que l'àvia Lucy no ho aprovés. Hi havia música i ben sovint la mare d'en Louis i l'Errol Rich ballaven junts, però els seus ritmes transmetien una tristesa i un penediment com si allò fos tot el que tenien i tot el que tindrien. Mentre que altres bevien alcohol barat de garrafa, o «suc dels tics», com l'àvia Lucy l'anomenava encara, la mare d'en Louis xarrupava una soda i l'Errol prenia cervesa. Només se'n bevia una o dues, però. Mai no havia sigut massa aficionat al beure, solia dir, i no li agradava notar-ne l'olor en els altres ja de bon matí, sobretot si es tractava d'un treballador, encara que tampoc no es dedicava a controlar els plaers dels altres, no senyor.

Les càlides nits d'estiu, quan l'aire anava ple del brunzit de les llagostes, i els mosquits, atrets per la barreja embriagadora de suor i sucre, s'atipaven sobre els homes i les dones que hi havia al club, i la música era prou forta per fer saltar la pols del sostre, i la gent estava distreta amb el soroll, l'aroma i el moviment, l'Errol Rich i la mare d'en Louis feien el seu ball lent, sense prestar atenció als ritmes que els envoltaven, amatents només al batec dels seus cors i prou, amb els cossos tan a prop l'un de l'altre que, al cap d'una estona, els batecs ressonaven a l'uníson i eren com un de sol, amb els dits entrelaçats i els palmells humits movent-se un sobre l'altre.

A vegades, amb això ja en tenien prou; i altres vegades, no.

Sempre que es trobaven, el senyor Errol donava a en Louis una moneda de vint-i-cinc centaus i li deia que s'havia fet molt gran, que tenia molt bon aspecte, que la seva mare devia estar molt orgullosa d'ell.

I en Louis pensava, encara que no hauria sabut dir per què, que el mateix senyor Errol també se'n sentia, orgullós d'ell.

La nit que l'Errol Rich va morir, l'àvia Lucy, la matriarca de la casa on en Louis va créixer, envoltat de dones, va servir bourbon a la mare i li va donar una dosi de morfina per fer-la dormir. Des que havia sabut el que havia passat entre l'Errol i el Petit Tom, la mare d'en Louis s'havia passat tota la setmana plorant. Després en Louis va saber que aquell mateix dia se n'havia anat a veure'l a casa seva a l'hora de dinar, acompanyada de la seva germana, i que li havia suplicat que marxés; però ell no estava disposat a fugir, no pas una altra vegada. L'Errol li va dir que tot sortiria bé. Que havia anat a veure el Petit Tom i s'havia disculpat pel que havia fet. Li havia pagat més de quaranta dòlars que amb prou feines podia permetre's per cobrir els danys, i el Petit Tom els havia acceptat remugant i li havia dit que el passat era passat i que li disculpava aquell rampell de mal geni. A l'Errol li havia recat pagar tots aquells diners, però volia quedar-se on era, viure i treballar amb la gent que li agradava i que respectava. I que estimava. Això és el que va dir a la mare d'en Louis, i això és el que la tieta va explicar al noi molts anys després. Li va descriure com l'Errol i la seva mare s'havien agafat les mans mentre parlaven i com ella havia sortit a respirar aire a fora per donar-los una mica d'intimitat.

Quan per fi la mare d'en Louis va sortir de la barraca de l'Errol, tenia la cara tota pàl·lida i els llavis li tremolaven. Sabia el que s'acostava i ell també, amb independència del que el Petit Tom digués. Se'n va tornar a casa i va plorar tant que es va quedar sense respiració i va perdre el coneixement a la taula de la cuina; llavors va ser quan l'àvia Lucy va optar per donar-li alguna cosa per alleujar-li el sofriment, i per això la mare d'en Louis dormia mentre l'home que estimava es cremava.

Aquella nit, el cobert estava tancat i els negres que treballaven a la ciutat es van afanyar a marxar abans que caigués la nit. Es van quedar a les cases i a les barraques, ben a prop de les seves famílies, i ningú no parlava. Les mares seien i vetllaven el son de les seves criatures, o agafaven la mà dels seus homes sobre les taules nues, o seien al costat de xemeneies buides i d'estufes fredes. Tots havien pressentit el que s'acostava, com la xafogor d'abans de la tempesta, i havien fugit, enutjats i avergonyits de la seva impotència per intervenir-hi.

I així es van esperar a sentir la notícia que l'Errol Rich havia abandonat aquest món.

En Louis recorda que la nit que va morir l'Errol Rich es va despertar amb el so dels passos d'una dona al davant de la cofurna on dormia. Recorda haver baixat del llit, notar els taulons càlids sota els peus descalços i caminar fins a la porta oberta de la caseta. Veu la seva àvia al porxo, que mira fixament cap a la foscor. La crida, però ella no li respon. Sona una música, la veu de la Bessie Smith. L'àvia adorava la Bessie Smith.

L'àvia Lucy, amb un xal que li cobreix les espatlles per damunt de la camisa de dormir, baixa a l'era amb els peus descalços. En Louis la segueix. Ara no tot és fosc. Hi ha llum al bosc, un lent incendi. Té la forma d'un home, un home que es retorça de dolor mentre les flames el consumeixen. Camina pel bosc, i el seu solc torna negres les fulles. En Louis sent l'olor de la gasolina i de la carn socarrada, veu la pell carbonitzant-se, sent els xiulets i els espetecs dels greixos corporals. L'àvia allarga una mà enrere, sense apartar en cap moment els ulls de l'Home en flames, i en Louis posa el seu palmell contra el d'ella, dits amb dits, i quan ella estreny la mà sobre la seva, la por desapareix i només sent una gran pena pel que ha de suportar aquell home. No sent ràbia. Això vindrà més endavant. Ara només hi ha una tristesa inconsolable que cau sobre seu com una obscura capa. L'àvia mormola alguna cosa i es posa a plorar. En Louis també plora, i plegats ofeguen les flames, fins i tot mentre la boca de l'Home en flames forma paraules que en Louis gairebé

no pot ni sentir, mentre el foc s'apaga i la imatge s'esvaeix, fins que tot el que en queda és l'olor i una imatge gravada a la retina d'en Louis com la llum d'un flaix fotogràfic.

I ara, mentre està estirat en un llit molt lluny d'on va créixer, i la persona que estima dorm sorollosament al seu costat, sent l'olor de la gasolina i de la carn rostida i torna a veure com els llavis de l'Home en flames es mouen, i pensa que entén una mica el que va dir aquella nit de fa tants anys.

Ho sento. Dignes-li que ho sento.

Es perd la major part del que ve a continuació, engolida pel foc. Només se'n destaquen dues paraules, i en Louis no té clar ni tan sols ara que les interpreti bé, si el moviment d'aquell forat sense llavis realment correspon al que pensa que va pronunciar o bé al que ell voldria creure.

Fill.

Fill meu.

L'Errol Rich tenia el foc a dintre, i en el moment de la seva mort part d'aquest foc es va transferir al noi. Ara crema a dintre seu, però, mentre que l'Errol Rich va aconseguir trobar la manera de negarlo, de temperar-ne les flames fins que, al final, potser de manera inevitable, el foc es va revoltar i el va destruir, en Louis l'ha abraçat. En Louis l'alimenta, i el foc, al seu torn, l'alimenta a ell; però és un equilibri delicat, el que manté. Necessita atiar el foc si no vol que el consumeixi, i els homes que mata són els sacrificis que li ofereix. El foc de l'Errol Rich era d'un roig encès i abrasador, però les flames a l'interior d'en Louis són blanques i fredes.

Fill.

Fill meu.

A la nit, en Louis somnia en l'Home en flames.

I, en alguna banda, l'Home en flames somnia en ell.

Ara la meva fletxa el tombarà perquè m'ha fet enfurir i ja ha gastat les seves vides, i la terra es beurà la seva sang.

SRIMAD VALMIKI RAMAYANA (500-100 aC)

Hi ha tants assassinats, tantes víctimes, tantes vides perdudes i arruïnades cada dia, que pot resultar difícil seguir el rastre de totes elles, establir connexions que puguin portar a tancar els casos. N'hi ha que resulten evidents: l'home que mata la seva xicota i després es treu la vida, ja sigui per remordiment o perquè és incapaç d'afrontar les conseqüències dels seus actes; els assassins que actuen per revenja contra gorilles, gàngsters i traficants de droga. I, quan la violència esclata, cada mort en porta inexorablement a una altra. Una mort convida la següent i estén una mà pàl·lida que saluda i somriu mentre la destralt cau, la fulla talla. Hi ha una cadena d'esdeveniments que es pot reconstruir amb facilitat, una pista clara que la llei pot rastrejar.

Però hi ha altres morts que són més difícils de relacionar: grans distàncies n'obscureixen els lligams, el pas dels anys, les diverses capes d'aquest niu d'abelles a mesura que el temps es plega amb suavitat sobre si mateix.

El rusc no amaga els secrets: els acumula. És un dipòsit de records enterrats, d'actes mig oblidats.

Al rusc, tot hi està connectat.

El St. Daniil es trobava al carrer Brightwater Court, no gaire lluny dels antres nocturns de les avingudes de Brighton Beach i Coney Island on parelles de totes les edats ballaven música russa, espanyola i anglesa, sopaven menjar rus, compartien vodka i vi, i gaudien d'espectacles teatrals que no haurien quedat gens fora de lloc en algun dels hotels més modestos de Reno o en un creuer, tot i que el St. Daniil quedava prou apartat per presentar-se diferent en un bon nombre d'aspectes. L'edifici que ocupava mirava sobre el mar i el passeig marítim entarimat, amb el seu principal trio de restaurants,

el Volna, el Tatiana i el Winter Garden, ara tapat amb mampares per protegir els clients de la freda brisa marina i de les punxades dels grans de sorra. A prop hi havia les pistes de Brighton, on, durant el dia, els homes grans seien a les taules de pedra a jugar a cartes mentre les criatures saltaven per allà, els joves i els no tan joves junts en un mateix espai. Els edificis d'apartaments nous havien crescut cap a l'est i cap a l'oest, part de la transformació que Brighton Beach havia sofert en els darrers anys.

Però el St. Daniil pertanyia a una adaptació més antiga, a una altra Brighton Beach, ocupada en la mena de negocis que obtenien els guanys d'aquells que s'entien de tu a tu amb la pobresa: serveis de pagament de xecs en efectiu que es quedaven el vint-i-cinc per cent de cada xec pagat i que després oferien préstecs a un interès mensual similar per tancar el forat; botigues que feien descomptes, que venien vaixelles barates amb l'esmalt esquerdat i decoració nadalenca per a la llar de foc durant tot l'any; antigues tendes familiars d'ultramarins que ara havien passat a ser regentades per la mena d'homes amb tota la pinta de tenir les restes de la família en qüestió podrint-se als soterranis; bugaderies freqüentades per homes que feien olor de carrer i que es despullaven sistemàticament fins a quedar-se només amb els calçotets bruts i s'asseien, mig nus, a esperar que se'ls rentés la roba per després fer-li donar una única volta displicent a l'assecadora (perquè cada moneda de vint-i-cinc comptava) i després tornar-se a vestir amb les peces encara molles i posar la resta en bosses d'escombraries de plàstic i aventurar-se novament cap als carrers, amb la roba desprenent un lleu vapor en l'aire; cases d'empenyorament que trobaven un comerç estable en els objectes rescatats i no rescatats, perquè sempre hi havia algú disposat a beneficiar-se de la desgràcia aliena; i aparadors sense cap nom al capdamunt del vidre i amb un simple taulell atrotinat a dins, en què els negocis obscurs que s'hi tractaven no eren incumbència del que necessités que li expliquessin de quina natura eren. La majoria d'aquells llocs ja no hi eren; havien quedat relegats als carrers laterals, a barris menys atractius, empesos més i més lluny de l'avinguda i del mar, tot i que qui en requeria els serveis sempre sabia on trobar-los.

El St. Daniil, però, es mantenia. Perdurava. El St. Daniil era un club, tot i que estrictament privat, i tenia ben poc a veure amb els seus equivalents més ostentosos de l'avinguda. S'hi accedia a través d'una porta enreixada i ocupava el soterrani d'un edifici de pedra rogenca, envoltat d'altres edificis semblants de la mateixa època, tot i que, mentre que a aquests altres els havien netejat les façanes, al que ocupava el St. Daniil, no. En el seu temps, constituïa l'entrada principal d'un complex més gran, però els canvis en l'estructura interna dels edificis havien aïllat el St. Daniil entre dos blocs de pisos considerablement més atractius. La seu del club s'assentava ara entre l'un i l'altre com un parent pobre que s'hagués colat al bell mig d'una foto de família sense cap mena de vergonya per la seva infàmia.

Al damunt del St. Daniil hi havia un autèntic laberint de petits apartaments; alguns eren prou grans perquè els ocupessin famílies senceres, altres eren prou petits per allotjar-hi una sola persona, per a qui, d'altra banda, l'espai tingués menys importància que la privadesa i l'anonimat. Actualment, en aquells apartaments, no hi vivia ningú per voluntat pròpia. Alguns s'utilitzaven com a magatzems de beguda, tabac, aparells elèctrics o material assortit de contraban. La resta actuaven com a quaters temporals per a prostitutes joves –molt joves, a vegades– i, quan feia falta, per als seus clients. Una o dues de les habitacions estaven una mica més ben moblades i cuidades que la resta, i hi havia càmeres de vídeo i equips de filmació per a enregistrar pel·lícules pornogràfiques.

Encara que se'l coneixia com a St. Daniil, el club no tenia un nom oficial. Una placa al costat de la porta deia «Club Social Privat» en anglès i en ciríl·lic, però no era la mena de lloc on qualsevol aniria a establir relacions socials. Hi havia un bar, però ben pocs s'hi entretenien, i la majoria dels que ho feien es limitaven a prendre cafè i a matar el temps tot esperant tenir missatges per escoltar, interessos exorbitants per cobrar o ossos per trencar. Un televisor situat sobre la barra reproduïa DVD pirates de partits d'hoquei antics, a vegades pel·lis porno i, entrada la nit, pel·lis sobre les tropes russes a Txetxènia, ocupades en atacs repressius contra els seus enemics, reals o imaginaris. Arrambats a les parets, hi havia escons de vinil desgastat,

amb taules escrostonades al centre, relíquies d'un temps en què allò era un autèntic club social, un lloc on els homes podien parlar del vell país i compartir els diaris que arribaven amb el correu o a les maletes dels visitants i dels nouvinguts. La decoració consistia sobretot en còpies de pòsters soviètics dels anys 40, comprats per cinc dòlars a RBC Video, a Brighton Beach.

La policia havia mantingut el local sota vigilància durant una temporada, però no van aconseguir accedir-hi per poder-hi instal·lar un micròfon, i el permís per a les escoltes telefòniques va expirar sense que en traguessin res de profit. Els negocis importants, sospitaven, es duïen a terme mitjançant telèfons mòbils d'ús limitat, que es canviaven religiosament al final de cada setmana. Dues batudes que els anticorrupció havien fet a l'edifici des de l'entrada que quedava sobre el club, només havien donat com a resultat un parell de clients i un grapat de meuques cansades, ben poques de les quals parlaven l'anglès i encara menys tenien papers. Mai no van enxampar cap proxeneta, i les dones, tal com els polis sabien, serien fàcilment reemplaçades per altres.

Aquelles nits, la porta del St. Daniil s'havia mantingut tancada amb pany i clau i, quan per fi els polis van poder-hi entrar, l'únic que hi van trobar va ser un cambrer avorrit i un parell de russos vells i desdentegats que jugaven al pòquer amb escuradents.

Era un vespre de mitjan octubre. La llum de l'exterior feia estona que s'havia extingit i al club només hi havia un banc ocupat. L'home que hi seia era un ucraïnès, conegut amb el sobrenom del Sacerdot. Havia estudiat en un seminari ortodox durant tres anys, abans de descobrir la seva veritable vocació, que consistia, principalment, a proveir la mena de serveis per als quals se solia requerir els sacerdots per perdonar-los. El nom extraoficial del club era un testimoni del breu flirteig del Sacerdot amb la vida religiosa. El monestir de St. Daniil era el convent més antic de Moscou, baluard de la fe ortodoxa fins i tot durant els pitjors excessos de l'era comunista, quan molts dels seus sacerdots s'havien convertit en

màrtirs i havien hagut de fer arribar d'amagat a Amèrica les restes del sant mateix per posar-les a bon resguard.

A diferència de molts dels que treballaven per a ell, el Sacerdot parlava l'anglès gairebé sense cap deix d'accent. Havia format part de la primera onada d'immigrants provinents de la Unió Soviètica, que s'havia esforçat a aprendre els costums d'aquell món nou, i encara podia recordar l'època en què a Brighton Beach no hi havia sinó gent gran que vivia en apartaments de lloguer protegit envoltats de casetes buides que s'anaven deteriorant, molt diferent dels dies en què aquella zona era una balisa d'arribada per als immigrants i, igualment, per als novaiorquesos desitjosos de marxar dels barris superpoblats de Brownsville, East New York i el Lower East Side de Manhattan i trobar un espai on viure i poder-se omplir els pulmons d'aire de mar. S'enorgullia de ser sofisticat. Llegia el *Times* i no el *Post*. Anava al teatre. Quan era en els seus dominis, a la tele mai no hi havia porno, ni males còpies en DVD. En comptes d'això, connectaven amb la BBC World i, de tant en tant, amb la CNN. No li agradaven les notícies de la Fox. Es miraven massa el melic, i ell era un home que sempre mirava cap al gran món exterior. Durant el dia, bevia te. I a la nit, només comptava líquida, un refresc de fruites amb gust de pruna. Era ambiciós, un príncep que aspirava a convertir-se en rei. Es mostrava deferent amb els vells, els que havien sigut empresonats per Stalin i havien fundat l'empresa criminal que ara havia assolit el punt àlgid en una terra tan llunyana de la seva. Però fins i tot mentre acotava el cap davant d'ells, el Sacerdot buscava possibles maneres de minar-los. Calculava la força dels possibles rivals entre els de la seva pròpia generació i preparava la seva gent per a l'inevitable vessament de sang, aprovat o no, que vindria. Darrerament, havia sofert uns quants contratemps. Els errors s'haurien pogut evitar, però ell no en tenia tota la culpa. Per desgràcia, n'hi havia d'altres que no ho veien així. Potser, pensava el Sacerdot, el vessament de sang hauria de començar abans del que s'esperava.

Avui havia tingut un mal dia; un més en una successió de mals dies. Aquell matí hi havia hagut un problema amb els serveis i el local encara feia pudor, tot i que semblava que l'assumpte havia quedat resolt un cop que els lampistes, d'una empresa de confiança de

l'organització, s'havien posat a treballar-hi. Un altre dia qualsevol, el Sacerdot hauria deixat el club i se n'hauria anat a alguna altra banda, però avui tenia negocis per dirigir i caps per lligar, de manera que s'havia mentalitzat per suportar aquella mala olor persistent tanta estona com fes falta.

Ullava unes quantes fotografies que tenia al davant, damunt la taula: policies secrets, alguns dels quals probablement parlaven rus. Sabia quina cara feien, si més no. Els faria identificar per veure si hi havia alguna manera de pressionar-los a través de les seves famílies. La policia s'acostava cada cop més. Després d'anys de moviments infructuosos contra ell, havien trobat una escltxa. Dos dels homes del Sacerdot havien mort l'hivern passat a Maine, juntament amb dos intermediaris. Les seves morts havien posat al descobert una petita però lucrativa part de l'operació de Boston: la pornografia i la prostitució infantils. S'havia vist obligat a deixar de proporcionar aquells dos serveis, fet que, al seu torn, havia afectat el contraban de dones i nens cap al país i havia comportat que l'inevitable desgast dels seus estables de meuques, i els d'altres, no es pogués frenar. Estava perdent diners i això no li agradava gens. D'altres també en sofrien les conseqüències i sabia que li'n donaven les culpes. Ara el seu club feia pudor d'excrements i només seria qüestió de temps que relacionessin els morts amb ell.

Però li havien arribat rumors que potser hi havia solució a almenys un dels seus problemes. Tot havia començat perquè un detectiu privat de Maine no podia ocupar-se dels seus propis assumptes. Liquidarlo no li permetria desempallegar-se de la policia –fins i tot podria incrementar la pressió sobre ell una temporada–, però com a mínim serviria d'avertència als seus perseguïdors i a tots els que poguessin sentir-se temptats de testificar en contra seva, alhora que li donaria una petita satisfacció personal.

Es va sentir un crit, en rus, des de l'entrada:

–Amo, ja són aquí.

Una setmana abans, un home havia arribat a les oficines de l'empresa de neteges Big Earl's Clean & Drain Services, Inc., a l'avinguda

Nostrand. No havia entrat pel vestíbul elegantment emmoquetat i convenientment perfumat, sinó que havia resseguit el lateral de l'edifici fins al pati de manteniment i l'àrea de tractament de residus.

Aquella part no feia gens d'olor de perfum.

Va entrar al local i va pujar el tram d'escaleres fins a la cabina de vidre. A dins hi havia un escriptori, una filera d'arxivadors mal encaixats i a la paret dos plafons de suro atapeïts de factures, cartes i un parell de calendaris caducats on s'exhibien dones despullades. Assegut rere l'escriptori hi havia un home alt i prim amb una camisa blanca contrastada per una corbata de polièster groga i verda. Duia els cabells tintats de castany amb loció Grecian i joguinejava tota l'estona amb el bolígraf, signe inequívoc d'un fumador privat de la seva droga, encara que fos temporalment. Va aixecar la mirada quan la porta es va obrir i va entrar el visitant. El nouvingut era més baix que la mitjana i anava vestit amb un abric de mariner botonat fins al coll, uns texans descolorits i estripats i unes sabatilles esportives d'un vermell llampant. Portava una barba de tres dies, però la portava de tal manera que suggeria que *sempre* tenia una barba de tres dies. Semblava gairebé arreglada, amb un aire desarrenglat. «Descuidat» era la paraula que venia al cap.

—Intenta deixar-ho? —va preguntar-li el nouvingut.

—Eh?

—Que si intenta deixar de fumar.

L'home es va mirar el boli que tenia a la mà dreta, gairebé sorprès que no hi hagués un cigarret, allà.

—Psí, és veritat. La dona fa molts anys que m'ho diu. I el metge també. He pensat que ho intentaria.

—Hauria de fer servir aquells pegats de nicotina.

—No els puc encendre. Què puc fer per vostè?

—Hi ha l'Earl, per aquí?

—L'Earl és mort.

El visitant va semblar confós:

—No pot ser. Quan?

—Fa dos mesos. Càncer de pulmó —va estossegar, incòmode—. Per això, una mica, he decidit deixar-ho. Em dic Jerry Marley, sóc el

germà de l'Earl. Vaig venir a donar-li un cop de mà quan es va posar malalt i encara sóc aquí. Era amic seu?

–Només conegut.

–Doncs em sembla que se n'ha anat a un lloc millor.

El nouvingut es va mirar el despatxet. A l'altra banda del vidre, dos homes equipats amb màscara i granota netejaven tubs i eines. Va arrufar el nas quan li va arribar la pudor.

–Costa de creure –va dir.

–Però és així... I doncs, en què puc ajudar-lo?

–Vostès desembussen canonades, no?

–Exacte.

–Per tant, si saben desembussar-les, també deuen saber embussar-les.

En Jerry Marley va semblar momentàniament desconcertat, però l'enuig de seguida va substituir el desconcert. Es va posar dret:

–Foti el camp immediatament abans que truqui a la policia! Això és un negoci, collons... No tinc temps per a la gent que intenta causar problemes als altres.

–Havia sentit a dir que el seu germà no era tan primmirat, sobre la gent per a qui treballava.

–Ei, tingui la boca tancada sobre el meu germà.

–No ho dic com una cosa dolenta. Era una de les coses que m'agradava d'ell. El feia ser útil.

–M'importa un rave. Fora d'aquí, va.

–Potser m'hauria de presentar –va interrompre'l el nouvingut–. Em dic Angel.

–No m'importa una merda qui... –en Marley va parar de parlar en adonar-se que, de fet, sí que li importava una merda. Es va tornar a asseure.

–M'imagino que l'Earl devia haver-li parlat de mi.

En Marley va assentir. Se'l veia una mica més pàl·lid que abans.

–De vostè i d'un altre company.

–Ah, sí, deu ser per aquí a prop. És –l'Angel va buscar la paraula adient–... és més polític que jo. Sense ànims d'ofendre, però la roba

que porta és més cara que la meua, i l'olor, sap?, es fica a dins dels teixits.

–Ja ho sé –va admetre en Marley; va començar a barbollar, però no podia parar de parlar–. Jo ja no la noto tant. Però la meua dona... em fa despullar al garatge abans d'entrar a casa. I em fa anar de dret a la dutxa. I fins i tot llavors diu que encara pot sentir l'olor enganxada sobre meu.

–Dones –va dir l'Angel–. Són així de sensibles.

Hi va haver un breu silenci. Era quasi afable, excepte pel fet que el desig de fumar un cigarret que tenia en Jerry Marley de sobte havia crescut més enllà de la capacitat de resistència de qualsevol mortal.

–Bé, doncs –va dir l'Angel–. Sobre això de les canonades...

En Marley va aixecar una mà per aturar-lo.

–Li fa res si fumo? –li va preguntar.

–Em pensava que ho volia deixar –va dir l'Angel.

–Jo també.

L'Angel va encongir-se d'espatlles:

–Suposo que deu ser una feina estressant.

–A vegades –va dir en Marley.

–Home, no voldria afegir-n'hi més.

–Déu nos en guard.

–Però necessito un favor; a canvi, jo també li'n faré un.

–Entesos. Quin seria?

–Doncs que si em fa el favor, no tornaré a venir més.

En Jerry Marley s'ho va pensar menys de mig segon.

–Em sembla just –va dir.

Per un instant, l'Angel va fer una cara una mica trista. Li dolia que tothom semblés disposat a acceptar aquell tracte de seguida, tan bon punt l'oferia.

Va ser com si en Marley endevinés el que pensava:

–No és res personal –va afegir, en to de disculpa.

–No –va dir l'Angel, i en Marley va tenir la sensació que el visitant devia pensar en alguna altra cosa del tot diferent–; no ho és mai.

Els dos homes que van entrar al cau del Sacerdot al cap d'una setmana no eren els que ell s'esperava, però aleshores ja havia après que res no era mai del tot com s'havia esperat que fos. El primer era un negre amb un vestit gris que semblava que l'estrenés aquell mateix dia. Duia les sabates de xarol negre perfectament enllustrades i una corbata de seda negra ben nuada al coll de la camisa, d'un blanc immaculat. Anava ben afaitat i feia una olor suau de clau d'espècie i encens que el Sacerdot va trobar particularment agradable, sobretot ateses les seves circumstàncies actuals, fecalment contaminades.

Al seu darrere va entrar un home més petit, possiblement d'origen hispà, amb un somriure tot simpàtic que per uns instants distreia l'atenció del fet que la roba que duia havia vist èpoques millors: texans de marca no-t'hi-fixis, vambes de l'any passat i una jaqueta encoixinada que era d'una bona qualitat evident però que hauria resultat més adequada per a algú dues dècades més jove i dues vegades més corpulent.

—Estan nets —va informar-lo en Vassily un cop tots dos s'havien sotmès, amb aparent bon humor, a un escorcoll.

En Vassily tenia un aspecte que semblava robust, però els seus trets eren fins i delicats. Es movia ràpid i amb gràcia, i era un dels acòlits en qui el Sacerdot confiava més, un altre ucraïnès amb cervell i ambició, tot i que no amb tanta ambició que pogués significar una amenaça per al seu amo.

El Sacerdot va assenyalar un parell de cadires a l'altre costat de la taula. Els dos homes s'hi van asseure.

—Voleu beure alguna cosa?

—Per a mi, res —va respondre el negre.

—Doncs jo prendré un refresc —va dir l'altre—. Una cola. I, sobretot, que el got no estigui brut.

El somriure en cap moment no li va desaparèixer de la cara. Es va mirar el cambrer per damunt de l'espatlla i va picar-li l'ullet. El cambrer tan sols va arrufar les celles.

—I bé, què puc fer per vosaltres? —va preguntar el Sacerdot.

—Més aviat es tractaria de què podem fer nosaltres per vostè —va corregir el petit.

El Sacerdot va aixecar les espatlles:

—Netejar, potser? Venda porta a porta?

Es va sentir una rialla d'aprovació dels seus sequaços. N'hi havia tres, a més del cambrer. Dos seien a la barra, amb les omnipresents tasses de cafè al davant. En Vassily estava al darrere dels dos visitants, cap a la dreta. El Sacerdot va pensar que se'l veia incòmode. Però, al capdavant, en Vassily sempre semblava incòmode. Era un pessimista o, segons com es mirés, un realista; el Sacerdot no acabava d'estar mai segur de quina de les dues coses. Suposava que tot era qüestió de perspectiva.

El somriure de l'home més menut es va esborrar lleugerament:

—Hem vingut pel contracte.

—Pel contracte? I què voleu contractar?

Més rialles.

—Ens referim al contracte per eliminar el detectiu Parker. Hem sabut que el vol deixar fora de servei. I preferiríem que aquest no fos el cas.

Els riures es van aturar. Al Sacerdot li havien arribat informacions que dos homes volien discutir amb ell sobre el detectiu, o sigui que aquella tàctica d'obertura no li va resultar inesperada. Normalment, el Sacerdot deixava aquella mena de discussions a mans d'en Vassily, però aquella no era una situació normal i aquells dos homes, n'estava convençut, tampoc no eren normals. Li havien dit que es mereixien un grau de respecte, però ara els tenia al seu terreny i burxar-los el divertia. Respectava els que el respectaven, i la simple presència dels homes al seu club l'irritava. No havien vingut a suplicar-li per la vida del detectiu; pretenien dir-li com havia de portar els seus assumptes.

El cambrer va deixar una cola al davant del petit. Va beure'n un glop i va arrugar el front.

—Està calenta —va protestar.

—Posa-hi una mica de gel —va manar el Sacerdot.

El cambrer va assentir. Un dels homes que seien a la barra es va tirar endavant i va omplir de gel un got buit tot enfonsant-lo directament a la glaçonera. El va passar al cambrer. El cambrer va enfonsar

els dits al got, va pescar dos glaçons i els va deixar caure a dins del got de refresc. El líquid va esquitxar els texans de l'home baixet.

–Ei! –va cridar–. Això és de molt mala educació, paio! I molt antihigiènic, sobretot en un lloc que fa tanta pudor com aquest!

–Sabem qui sou –va dir el Sacerdot.

–Perdó?

–He dit que sabem qui sou.

–I això què vol dir?

El Sacerdot va assenyalar l'home menut i descurat:

–Tu ets l'Angel.

Va moure el dit una mica més cap a l'esquerra:

–I tu et dius Louis. La vostra reputació us precedeix, em sembla que se sol dir en aquestes circumstàncies.

–Ens hauríem de sentir afalagats?

–Crec que sí.

L'Angel va fer cara de satisfet. I aleshores en Louis va parlar per primera vegada:

–Volem que retiri l'ordre de matar-lo.

–I per què ho hauria de fer? –va demanar el Sacerdot.

–Perquè el detectiu és zona prohibida.

–Per quina autoritat?

–La meva. La nostra. La d'altra gent.

–Quina altra gent?

–Si li digués que no ho sé i que més li valdria no saber-ho, em creuria?

–És possible –va dir el Sacerdot–. Però m'ha portat molts problemes. Cal enviar un missatge ben clar.

–Nosaltres també venim amb aquesta idea. Donarà ordre de matar-nos, ara?

El Sacerdot va bellugar el dit:

–Ara *us trobeu* en zona prohibida. Nosaltres som tots uns professionals. Sabem com funcionen, aquestes coses.

–Ah sí? No crec pas que estiguem ficats en els mateixos negocis.

–Caram, sí que tens bona opinió de tu mateix.

–No, la tinc d'algú altre.

Si el Sacerdot es va sentir ofès, no ho va demostrar. De totes maneres, s'havia quedat sorprès que aquells dos homes insistissin a portar-li la contrària, tenint en compte que anaven desarmats. Els trobava a tots dos arrogants i impresentables.

–No hi ha res a discutir. No pesa cap ordre sobre el detectiu.

–I això què significa?

–Jo mateix arrano la gespa del meu jardí i m'enllustro les sabates. No envio uns desconeguts a encarregar-se del que puc fer jo mateix.

–Això ens converteix en enemics.

–Només si ho permeteu –el Sacerdot es va tirar endavant–. És això el que voleu?

–Només volem una vida tranquil·la.

El Sacerdot va riure:

–Em sembla que us avorrireu. Jo, segur que m'hi avoriria.

Els seus dits van anar passant les fotografies, per posar-les en ordre.

–Amics seus? –va preguntar-li en Louis.

–Policies.

–Si va darrere del detectiu, es crearà més problemes amb ells i també amb nosaltres. Poden ser molt persistents. No cal que els doni més motius per tenir-lo en el punt de mira.

–O sigui, que voleu que deixi escapar el detectiu? –va dir el Sacerdot–. Caram, us preocupeu per mi, pels meus negocis, us preocupeu per la policia...

–Sí, és veritat –va dir en Louis–; som uns ciutadans molt compromesos.

–I quin benefici n'obtinc, jo?

–Que nosaltres desapareixem.

–I això és tot?

–Això és tot.

El Sacerdot va deixar caure les espatlles, en un gest melodramàtic:

–D'acord, doncs. En aquest cas, accepto. El deixaré escapar per vosaltres.

En Louis no es va moure. Al seu costat, l'Angel s'anava posant tens.

–Així, ja està, doncs –va dir en Louis.

–Així i ja està. No vull problemes amb homes de la vostra... eh... talla. Potser més endavant em podreu fer algun favor, a canvi.

–No ho crec, però em sembla una bona idea.

–I què, vols beure alguna cosa, ara?

–No –va respondre en Louis–, no vull prendre res.

–Molt bé, doncs, si és així, la nostra conversa s'ha acabat.

El Sacerdot es va tirar enrere en el seu seient i va plegar les mans damunt la panxa. En fer-ho, va aixecar lleument el dit petit de la mà esquerra. Al darrere de l'Angel i en Louis, en Vassily va allargar la mà cap a l'esquena per estirar l'arma que portava encaixada al cinturó. Els dos homes de la barra es van posar drets i també van agafar les armes.

–Ja t'he dit que no ho acceptaria –va dir l'Angel a en Louis–. Encara que ho hagi dit, no ho acceptarà mai.

En Louis li va llançar una mirada de menyspreu. Va agafar el got de refresc i va semblar que n'anava a beure un glop, però s'ho va repensar.

–Saps què et dic? –va etzibar-li–. Que ets un torracollons.

I mentre ho deia, es movia. Ho feia amb tanta fluïdesa, amb tanta gràcia, que en Vassily, si hagués viscut prou, n'hauria quedat admirat. En Louis va passar la mà per sota la taula alhora que s'aixecava, i en va treure la pistola que prèviament hi havia amagat un dels homes que formava part de l'equip de neteja. En el mateix moviment, amb l'altra mà va enfonsar el got a la cara d'en Vassily. Aleshores aquest ja havia tret la seva pistola, però ja era massa tard. Les dues primeres bales el van tocar al pit, però en Louis el va agafar abans que caigués i va fer servir el seu cos com a escut mentre disparava contra els homes de la barra. Un d'ells va aconseguir disparar un tret, a corre-cuita, però va impactar inofensivament sobre la fusta del sostre, molt per damunt del cap d'en Louis. A penes uns segons després, només quedaven quatre homes vius a la sala: el Sacerdot, el cambrer, i els dos homes que ben aviat els matarien.

El Sacerdot no s'havia mogut. Ara, la segona pistola que hi havia amagada sota la taula era a mans de l'Angel, que l'apuntava de dret. L'Angel s'havia mantingut immòbil mentre al seu darrere es produïa la matança. Confiava en el seu company. Hi confiava tant com se l'estimava, és a dir: plenament.

–Tot això per un detectiu privat –va dir el Sacerdot.

–És un amic –va precisar l'Angel–. I no es tracta només d'ell.

–De què, doncs? –va dir el Sacerdot calmadament–. Sigui el que sigui, podem arribar a un acord. Ja heu deixat clar què voleu. El vostre amic queda lliure.

–I espera que ens ho creguem? Francament, no sembla el típic paio que perdona la gent.

–Saps quina mena de paio sóc? Doncs el típic paio que vol viure.

L'Angel va rumiar-s'ho una mica:

–És bo tenir ambicions –va dir–. El que passa és que aquesta és una mica limitadeta.

–Però dóna per a molt.

–Suposo que sí.

–I respecte al que ha passat aquí... En fi, si us mostreu clements amb mi, també sereu recompensats amb clemència.

–No ho crec. He vist què els passava als nens que llogava. Sé què els feien. No crec que es mereixi clemència.

–Es tractava de negocis –va dir el Sacerdot–. No era res personal.

–És curiós –va dir l'Angel–; això ho sento a dir sovint.

Va aixecar la pistola tot apuntant primer a la panxa del Sacerdot, després al cor, a la gola i, finalment, a la cara.

–Doncs això no són negocis. Això és personal.

Va disparar al cap del Sacerdot una vegada i es va posar dret. El canó de la pistola d'en Louis apuntava el cambrer, que estava estirat pla a terra amb els braços oberts.

–Aixecà't –li va manar.

El cambrer va començar a aixecar-se i en Louis li va disparar i va contemplar impassible com es doblegava sobre si mateix i quedava ajagut, inert, sobre la moqueta ronyosa. L'Angel es va mirar el seu company:

–Però per què? –va preguntar-li.

–Res de testimonis, avui.

En Louis es va moure de pressa cap a la porta. L'Angel va seguir-lo. Va obrir la porta, va fer una ullada ràpida a l'exterior, i va fer un cop de cap a en Louis. Junts van córrer cap a l'Oldsmobile que hi havia aparcat a l'altra banda del carrer.

–I això? –va preguntar l'Angel mentre es posava al seient del copilot i en Louis s'enfilava rere el volant–. Creus que sabia de què anava, d'on treia els diners el seu amo?

–Suposo.

–Aleshores s'hauria hagut de buscar feina a qualsevol altre lloc.

El cotxe va allunyar-se de la cruïlla. Les portes de sobre del club es van obrir i en van sortir un parell de paios amb pistoles a les mans. Estaven a punt de disparar quan el cotxe va fer un gir brusc a l'esquerra i va desaparèixer de la vista.

–I no tindrà conseqüències per a nosaltres, això?

–S'havia passat de vanitós. Cridava l'atenció. Tenia els dies comptats. Només hem accelerat el que era inevitable.

–N'estàs segur?

–Deixem-ho córrer. Hem fet un favor a força gent, i no només a en Parker. Hem resolt un problema i ells han pogut mantenir les mans netes.

–I tornaran a fer entrar nens al país.

–Aquest és un problema per a una altra ocasió.

–Assegura'm que ens n'encarregarem, que no ho ignorarem.

–T'ho prometo –va dir en Louis–. Més endavant ja hi farem el que puguem.

Van abandonar el cotxe quatre illes de cases més enllà i van agafar el seu propi Lexus. El cotxe disposava d'una ràdio per satèl·lit Sirius i, de mutu acord, cadascú tenia dret a escollir una emissora en dies alternatius i l'altre no podia protestar per l'elecció que fes. Aquell vespre li tocava escollir a l'Angel i per això van escoltar First Wave durant tot el trajecte de tornada a Manhattan.

I d'aquesta manera van fer el camí de retorn a casa, en un silenci quasi afable.

Més al sud, la segona baula de la cadena d'assassinats estava a punt de passar a l'oblit.

Hi havia tan sols unes quantes persones al bar, quan va entrar el depredador i va identificar la seva presa a l'instant: un home d'aspecte trist, baixet, gros, amb les espatlles vençudes endavant, mig calb, suat, que portava uns pantalons marrons que no havien vist una planxa ni una rentadora almenys des de feia una setmana i uns sabatots de pell marró que anys enrere li devien haver costat un bon dineral però que ara ja no podia permetre's de reemplaçar. Feia ballar un got de bourbon, el cul ple de gel desfet, tenyit per un ínfim traç d'ambre. Finalment, amb resignació, se'l va acabar. El cambrer li va preguntar si en volia un altre. L'home va comprovar el que duia a la bitlleta i després va fer que sí amb el cap. El cambrer li va abocar un raig generós, però podia permetre-s'ho tranquil·lament, ja que era de l'ampolla més barata de tot el prestatge.

El depredador es va fixar en cada petit detall del gros: els dits curts i inflats, l'anell de casament incrustat en un, les nanses simètriques de greix a cada costat del cos, la panxa que sobresortia per damunt del cinturó de pell barata, les marques de suor sota les mànigues de la camisa, la lluisor de transpiració a la cara, al front, a la calba.

Perquè sues sempre, oi que sí? En ple hivern, sues; el teu cor amb prou feines pot suportar l'esforç d'arrossegar la teva massa tova i gelatinosa. Sues quan vas amb pantalons curts i samarreta a l'estiu, i quan arriba la neu, sues sota capes i capes de roba. Com deu ser la teva dona, em pregunto? Grossa i repugnant com tu? O ha intentat mantenir la línia amb la idea d'atreure algú millor mentre tu ets a la carretera, encara que aquest algú la utilitzi per passar una nit i prou? (Perquè segur que ella, al seu torn, també l'utilitza.) Te la planteiges, aquesta possibilitat, mentre vas atrafegat d'una ciutat a l'altra per guanyar-te un sou que amb prou feines et permet viure, sempre rient més fort del que toca, pagant begudes que no et pots permetre per mirar de guanyar-te un tracte de favor, pagant els comptes dels restaurants que trien els altres amb l'esperança que caurà alguna comanda? T'has passat la vida corrent, menut, sempre preguntant perquè arribés el gran dia, però no arriba mai. Doncs els teus problemes estan a punt d'acabar-se. Sóc la teva salvació.

El depredador va demanar una cervesa, però quasi no la va ni tocar. No li agradava tenir les facultats minvades, ni que fos poc, quan treballava. Va veure's reflectit un instant al mirall de la paret: alt, cabells que començaven a ser grisos, el cos prim sota la jaqueta de pell i els pantalons foscos. Tenia un aspecte apagat. Li agradava anar amb el sol, però les exigències de la professió que havia escollit comportaven que no sempre li era possible gaudir d'un luxe com aquell.

Al cap i a la fi, a vegades calia matar la gent en llocs on no brillava el sol, i bé havia de pagar les factures.

De totes maneres, la collita havia estat magra, els darrers mesos. En realitat, li importava poc. No sempre havia sigut així. Temps era temps, havia gaudit d'una reputació considerable. Era un Segador, i aquell nom comportava un pes determinat. Ara encara tenia certa reputació, però no era del tot bona. Se'l coneixia com un home amb uns gustos particulars, que havia après a canalitzar en la feina, però que a vegades podien més que ell. Comprenia que havia sobrepassat la línia almenys una vegada en els darrers dotze mesos. Se suposava que la mort havia de ser senzilla i fàcil, no prolongada i dolorosa. Allò havia causat confusió i havia fet empipar els que l'havien contractat. Des d'aleshores, la feina havia esdevingut menys abundant i, sense feina, necessitava trobar una altra via de sortida per als seus instints.

Feia dos dies que seguia la presa. Era pràctica i plaer a parts iguals. Sempre pensava en les víctimes com a *preses*. Mai no eren objectius, i mai no feia servir la paraula *potencial*. Pel que a ell respectava, un cop s'hi fixava, ja eren mortes. Hauria pogut triar un individu que representés un repte més gran, buscar-se una presa més interessant, però aquell home gros tenia alguna cosa que el repel·lia, una pudor persistent de tristesa i de fracàs que donava a entendre que, sense ell, el món no s'empobriria encara més. Amb les seves accions, aquell home havia atret el depredador, igual que l'animal més lent del ramat atreu l'atenció d'un guepard.

I així depredador i presa van estar compartint el mateix espai i escoltant la mateixa música durant gairebé una hora, fins que el gros es va aixecar per anar al lavabo i va arribar l'hora d'acabar el ball que havia començat quaranta-vuit hores abans, un ball en què ell ni tan sols

sabia que participava. El depredador el va seguir, mantenint-se a deu passes de distància. Va deixar que la porta del lavabo d'homes encaixés del tot en el marc abans d'entrar. A dins només hi havia el gros, dret davant d'un urinari, amb la cara arrugada per l'esforç i el dolor.

Problemes de bufeta. Potser té pedres al ronyó. Jo posaré fi a tot plegat.

Les portes dels dos vàters estaven obertes, va observar el depredador quan s'hi va acostar. No hi havia ningú a dins. Ja tenia el ganivet a la mà i va sentir un clic gratificant: el so d'una fulla en col·locar-se en posició.

I aleshores, un instant més tard, va tornar-li a arribar el mateix so, i es va adonar que el primer clic no havia vingut de la seva navalla, sinó de la d'algú altre. La velocitat de tots i cadascun dels seus moviments es va accelerar, fins i tot mentre la gola se li va mullar de sobte i va sentir el fort batec del seu cor. Ara el gros també es movia, amb una imatge borrosa de rosa i platejat a la mà dreta, i llavors el depredador va notar una pressió al pit, seguida per un dolor agut que d'immediat se li va estendre per tot el cos, i l'anava paralitzant a mesura que creixia, de tal manera que quan va intentar caminar les cames no van respondre als senyals del cervell i, en comptes d'això, es va desplomar sobre l'enrajolat fred i humit mentre la navalla li queia dels dits de la mà dreta i l'esquerra s'estrenyia sobre el mànec de banya del ganivet de llançament que ara tenia allotjat al cor. La sang sortia a borbolls de la ferida i es començava a escampar per terra. Un parell de sabatots de pell marró es van apartar amb cura per esquivar la taca que creixia.

Amb la força minvant que li quedava, el depredador va aixecar el cap i va mirar la cara de l'home gros; però ara ja no era com semblava abans. Ara, el greix era múscul, les espatlles enfonsades eren dretes, i fins i tot la transpiració havia desaparegut, evaporada en l'aire fresc del capvespre. Només hi havia mort i determinació, i per un moment, tots dos s'havien convertit en un.

El depredador va observar unes marques al coll de l'home i va comprendre que en el passat s'havia cremat. Fins i tot ara que jeia moribund, va començar a fer associacions, a omplir els buits.

–Hauries hagut d’anar més amb compte, William –li va dir el gros–. Mai no s’ha de barrejar la feina amb el plaer.

El depredador va fer un soroll amb la gola i va moure la boca. Devia estar intentant formar paraules, però no en sortia ni una. Malgrat tot, el gros sabia el que provava de dir:

–Que qui sóc? –va ajudar-lo–. Oh, ens vam conèixer. Els anys m’han canviat: l’edat, els actes d’altres, el bisturí de la cirurgia. Em diuen Alegria.

Els ulls del depredador es van posar en blanc de la desesperació mentre començava a entendre, i els seus dits s’aferraven als rajols en un esforç inútil per abastar la seva navalla. L’Alegria ho va contemplar un moment; després es va acotar i va recaragolar el ganivet al cor del depredador abans de treure’l. Va eixugar la fulla sobre la camisa del mort abans de treure’s una ampolleta de la butxaca interior de la jaqueta i acostar-la a la ferida del pit del depredador, on va fer una mica de pressió perquè el doll fos més gran. Quan va tenir l’ampolleta plena, hi va caragolar un tap i va sortir del lavabo dels homes; el seu cos es va anar transformant a mesura que caminava, fins a esdevenir novament el cos feixuc i amarat de suor d’una ànima fracassada. Ningú, ni tan sols el cambrer, no se’l va mirar quan va marxar, i quan van trobar el cos del depredador i van cridar la policia, l’Alegria ja feia molt que s’havia esfumat.

L’últim assassinat va tenir lloc en un tros de terra erma a uns trenta quilòmetres al sud del riu St. Lawrence, a la banda nord del massís de les muntanyes Adirondack. Aquella terra havia estat conformada pel foc i la sequera, per l’agricultura i el ferrocarril, la devastació provocada pels vendavals i la mineria. Durant un cert temps, el ferro va aportar més ingressos que la fusta, i les vies de ferrocarril tallaven una línia a través dels boscos; les espurnes que sortien de les seves xemeneies fumejants a vegades provocaven incendis que podien arribar a mobilitzar fins a 5.000 homes per controlar-los.

Una d’aquelles antigues vies de ferrocarril, ara abandonada, girava per un bosc de falsos avets del Canadà, aurons, bedolls i faigs petits,

abans de sortir a una zona de terreny erm, record del terrible vendaval del 1950, que mai més no s'havia recuperat. Només un únic arbre havia sobreviscut a la tempesta, i ara hi havia un home agenollat a la seva ombra, sobre la terra mollà. Al costat hi tenia una làpida. L'home que estava de genolls havia llegit el nom que hi havia gravat quan l'havien portat fins allà. L'hi havien mostrat amb un raig de llum, abans que comencés la pallissa. En la distància hi havia una casa, amb llum en una de les finestres més altes. Li va semblar que hi veia una figura, asseguda a prop del vidre, mirant mentre el destrossaven amb els punys sistemàticament.

L'havien tret de la seva cabana a prop del llac Plàcid. Estava amb una noia. Els va demanar que no li fessin mal. L'havien deixada plorant al bany, lligada i emmordassada. Era un petit gest de clemència que no se l'haguessin carregada, però a ell no n'hi mostrarien cap d'igual.

Ja no hi veia bé. Un ull se li havia tancat completament per no tornar-se a obrir més, no en aquest món. Els llavis se li havien esberlat, i havia perdut dents. Tenia costelles trencades, no sabia quantes. El càstig havia sigut metòdic, però no sàdic. Volien informació i, al cap d'una estona, els l'havia proporcionada. Llavors havien parat de pegar-li. Des d'aleshores, s'havia quedat agenollat sobre la terra flonja, amb els genolls enfonsant-s'hi lentament, presagiant l'enterrament que havia de venir.

Va aparèixer una furgoneta provinent de la casa. Va seguir una pista ben marcada fins a la tomba i llavors es va aturar. Les portes del darrere es van obrir i es va sentir el soroll de la maquinària que feia baixar una rampa.

L'home agenollat va tombar el cap. Rampa avall, en una cadira de rodes, empenyien a poc a poc la figura encorbada d'un vell. Anava embolicat amb mantes com un nadó pansit, i duia el cap protegit del fred del capvespre per un casquet de llana vermella. Tenia la cara pràcticament oculta per la màscara d'oxigen que li cobria la boca i el nas, alimentada per un dipòsit muntat al respatller de la cadira. Només se li veien els ulls, marrons i lletosos. Empenyia la cadira de rodes un home de quaranta anys fets, que es va aturar quan la cadira era a uns pocs metres d'on s'esperava l'home de genolls.

El vell es va treure la màscara amb dits tremolosos:

–Saps qui sóc? –li va preguntar.

L'home va assentir, però l'altre va continuar com si no li hagués respost. Va assenyalar amb un dit cap a la làpida.

–El meu fill primogènit –va dir–. El va fer matar. Per què?

–I això què importa? –es va esforçar per articular.

–A mi m'importa.

–Que us bombin! –l'esforç va fer que els llavis li tornessin a sagnar–. Ja els he dit a aquests tot el que sabia.

El vell va tornar-se a acostar la màscara a la cara i va fer una inspiració rogallosa abans de tornar a parlar.

–M'ha costat molt de temps trobar-te –va dir–. T'amagaves molt bé, tu i els altres responsables. Sou tots uns covards, tots. Us vau pensar que m'enfonsaria en el meu dolor, però no ha anat així. No he oblidat mai, no he parat mai de buscar. Em vaig jurar que vessaria la vostra sang sobre la seva tomba.

L'home que estava de genolls va apartar la vista i va escopir a la terra de sota la làpida.

–Acaba-ho –va dir–. Tant se me'n fot, del teu dolor.

El vell va aixecar una mà esquelètica. Una ombra va passar per damunt de l'home agenollat i li va disparar dos trets a l'esquena. L'home va caure endavant, sobre la tomba, i la seva sang va començar a filtrar-se a la terra. El vell va assentir, satisfet amb si mateix.

–Ha començat.

En Willie Brew s'estava al lavabo dels homes del Nate's Tap Joint i es mirava al mirall escrostonat que hi havia al damunt d'una pica igualment escrostonada. Va decidir que no semblava que en tingués seixanta. Amb la llum adequada, podia passar per un de cinquanta-cinc. D'acord, doncs de cinquanta-sis. Per desgràcia, encara no havia trobat la llum adequada. Evidentment, no era la del lavabo d'homes del Nate's, que era tan brillant que si hi anaves a fer un riu era com si estiguessis en un interrogatori.

En Willie era calb. Als trenta ja havia perdut la major part dels cabells. Després, havia provat diverses maneres de dissimular-ho: pentinats per tapar la calba, barrets i fins i tot una perruca. Se n'havia buscat una de cara, de les que estan fetes de fibres que semblen cabells autèntics. Suposava que devia haver triat un color equivocat o alguna cosa estranya, perquè fins i tot els nens petits se li'n reien, i els xavals que passaven l'estona al taller de cotxes quan no tenien res millor per fer, que era gairebé sempre, havien fet una llista amb els diversos tons de vermell que el seu cap adquiria a mesura que passava per les zones il·luminades i fosques del garatge. En Willie ja tenia prou problemes per, a més, haver de convertir-se en objecte de burla d'aquella colla de nanos que raras vegades tenien feines remunerades, com aquell penjat de Coney Island:

—Veni a veure el paio de la perruca: una meravella moderna! Tots els colors de l'arc de Sant Martí...

Havia llençat la perruca al cap de sis mesos. Ara ja estava content si quan estava en públic el cap no li brillava gaire.

Es va tibar la pell de sota els pòmuls. Tenia tot d'arrugues profundes al voltant de la boca i dels ulls, que podrien haver passat perfectament com a senyals de riure si hagués sigut dels que sempre es fan grans tips de riure, que no era el cas. Va fer un recompte ràpid dels solcs i

es va preguntar fins a quin punt calia trobar divertit el món per arribar a tenir-ne tants. Qualsevol que considerés que el món era així de divertit, era un insensat. Damunt del nas hi tenia venetes rebentades, vestigi dels seus anys moguts en l'edat adulta, i li faltaven uns quants queixals. I en algun punt del camí per la vida també havia acumulat un parell de papades extra.

Potser sí que semblava que en tinguéis seixanta, al capdavant.

Encara tenia una bona vista, tot i que això tan sols li permetia d'observar amb més claredat els efectes del procés d'envelliment sobre si mateix. Es va demanar si els curts de vista es veien mai tal com eren en realitat. Tenir una mala visió era l'equivalent d'aquells filtres difuminadors que feien servir per fotografiar les estrelles de cine. Podies tenir un tercer ull al bell mig del front i, sempre que no hi veiés millor que els altres dos, enganyar-te creient que t'assemblaves al Cary Grant.

Va fer un pas enrere i es va examinar la panxota, sostenint-la amb les mans com una embarassada que mostrés el seu bombo, imatge que de seguida va fer que es deixés anar i s'eixugués les mans mecànicament als pantalons, com si l'haguessin enxampat fent alguna cosa bruta. Sempre havia fet panxa. Era un d'aquells païos amb panxa. Des que havia sortit del ventre de la mare, havia tingut el mateix aspecte que si la seva dieta hagués consistit només en pizza i cervesa, cosa que no era certa. De fet, menjava força bé, per a ser un home solter. El problema era que portava el que l'Arno, el seu ajudant, descrivia com «el clàssic estil de vida indolent», que en Willie entenia que significava que no anava corrent per tot arreu com un boig embotit en elastà. Va intentar imaginar-se vestit amb elastà i seguidament va arribar a la conclusió que, si la nit del seu aniversari es dedicava a imaginar-se aquesta mena de coses tot sol en un lavabo d'homes, era que ja havia begut més del compte.

Havia substituït els seus pantalons de peto per a l'ocasió, cosa traumàtica en si mateixa. En Willie era un paio nascut per portar granotes. Eren amples i còmodes, fet molt important per a un home de la seva edat i de la seva circumferència. Li proporcionaven butxaques molt útils on poder desar coses i un lloc on ficar les mans quan

no les feia servir sense semblar un dropo. Tret de les granotes, tot li semblava massa cenyit, i ell tenia massa teca i massa pocs forats on amagar-la. Aquesta nit, feia embalum en llocs on un home no hauria de fer embalum.

Portava uns Levi's elàstics, negres, una camisa blanca que tendia al groc a causa del temps, i una jaqueta grisa que a ell li agradava considerar com una peça de sastre clàssica però que, de fet, era vella i prou. També feia gala de la corbata nova que l'Arno li havia donat aquell matí amb les paraules següents:

–Per molts anys. Ara et jubilaràs i em cediràs el local a mi?

Era una corbata cara: seda negra brodada amb fils fins d'or. No era d'aquelles que compraves al barri xinès o a l'italià a un paio que venia mocadors de pirata i rellotges d'imitació a la vorera, amb tots els objectes embolicats en plàstic i amb noms com ara *Guci* o *Armoni* per als rucs que no sabien distingir-ne la diferència o que es pensaven que ningú altre en sabia. No; aquella corbata era de força bon gust, tenint en compte que l'havia comprada l'Arno. En Willie va pensar que potser havia tingut una mica d'ajuda a l'hora de triar-la, perquè, pel que podia recordar d'un funeral al qual havien assistit plegats aquell mateix any, l'Arno només tenia una sola corbata a l'armari, de polièster granat i tacada de greix de motor.

La qüestió era que en Willie no *se sentia* com un home de seixanta anys. N'havia passat de tots colors –Vietnam, un divorci dolorós, alguns problemes de cor ara feia un parell d'anys– i, certament, el temps l'havia envellit per fora (aquelles arrugues i els pocs cabells grisos que li quedaven se'ls havia guanyat amb esforç), però per dins encara se sentia com sempre, o almenys igual que des que havia complert els vint-i-cinc en amunt. Aquell havia sigut el seu millor moment. Havia sobreviscut dos anys amb els Marines i havia tornat a casa amb una dona que se l'estimava prou per convertir-se en la seva esposa. D'acord, ella potser no va ser exactament un angelet en l'aposta per una companyia fidel, però això va venir més tard. Durant una època semblava que eren bastant feliços. Ell havia demanat diners prestats al seu sogre, va començar per llogar un local a Queens, prop de Kissena Park, i va posar en pràctica les

habilitats mecàniques que havia perfeccionat a l'exèrcit per fer el manteniment i la reparació d'automòbils. Va resultar que era més bo del que s'havia pensat, i sempre hi havia feina per mantenir-lo ocupat, de tal manera que al cap d'uns quants anys havia acabat contractant un xicotet escandinau de cabells espinosos i amb l'actitud pròpia d'un gos de drapaire, perquè l'ajudés. Al cap de trenta anys, l'Arno encara treballava amb ell i encara mantenia la mateixa actitud de gos de drapaire, tot i que amb les genives delicades i que ja no podia córrer rere les femelles amb la mateixa energia que havia mostrat temps ha.

Vietnam: en Willie no havia tornat marcat pel temps que havia passat a 'Nam, ni físicament ni tampoc psicològicament, o almenys no tant que se n'hagués adonat. Hi havia arribat el març del 1965 com a part de la Tercera Divisió de la Marina, assignada per establir enclavaments a l'entorn de les vitals pistes d'aterratge. Havia acabat a Chu Lai, a cent quilòmetres al sud de Da Nang, on els SeaBees van construir en vint-i-tres dies una pista d'alumini de gairebé un quilòmetre i quart entre els cactus i enmig d'arenas movedisses. Encara era una de les proeses més grans de l'enginyeria que havia vist mai.

Tot just acabava de complir els dinou quan es va allistar a l'exèrcit. Ni tan sols es va esperar que el cridessin a files. El seu pare, que havia arribat als anys vint i havia servit a l'exèrcit durant la Segona Guerra Mundial, li havia dit que estava en deute amb aquell país i en Willie no va qüestionar-se la seva opinió. Quan va tornar, els amics del seu pare es dedicaven a obrir caps Wall Street avall i per tot Washington Square Park, per ensenyar quatre coses sobre patriotisme als peluts. En Willie no hi estava ni a favor ni en contra. Ell ja havia acomplert el temps que li tocava, però comprenia que hi hagués altres nois que no volguessin seguir els mateixos passos. Tenia a veure amb la seva consciència, no pas amb la d'ell. Alguns amics seus també havien fet el servei, i tots havien tornat a casa més o menys sencers. Un havia perdut un braç per culpa d'una granada amagada en una barra de pa, però podria haver-ne sortit molt més malparat. Un altre va tornar sense el peu esquerre. L'havia posat sobre una trampa per a óssos, i les dents se li havien tancat a l'acte

per damunt del turmell. El més divertit d'aquelles trampes per a óssos –divertit si no t'hi deixaves un peu– era que calia obrir-les amb una clau i resultava que les claus per obrir trampes d'óssos no eren precisament la mena de cosa que se solia portar a la motxilla. La trampa en qüestió solia estar encadenada a un bloc de formigó enterrat ben enfonsat a terra i, per tant, l'única manera d'evacuar el soldat ferit era excavar tot el muntatge sencer, sovint a primera línia de foc, i després transportar-lo cap al campament, on un metge l'esperaria amb un parell d'homes armats amb una serra per a metalls i bufadors per tallar.

Aquells dos companys ja eren morts, ara. Havien mort joves. En Willie havia anat als seus funerals. Ells ja no hi eren, però ell encara continuava aquí.

Seixanta anys, trenta-quatre dels quals en el mateix ofici, la majoria en el mateix edifici. La seva pervivència com a servei postvenda només s'havia vist en perill una vegada. Va ser durant el procés de divorci, quan la seva dona es va vendre la meitat de tot el que ell posseïa, i es va trobar enfrontat a la possibilitat d'haver de vendre el seu estimat taller de cotxes per poder pagar tot el que ella li exigia. Hauria pogut estar enfeinat amb un flux constant de reparacions, però va coincidir que la gent no tenia gaires diners al banc, i el Queens d'aleshores no era com el d'ara. El barri no s'havia aburgestat; no s'hi veien homes o dones sols conduint cotxes de luxe que no sabien ni com hi havien de posar benzina. La gent portava els cotxes fins que perdien les rodes i llavors anaven a veure'l amb la idea que els allargués la vida encara uns altres tres, sis, nou mesos més, fins que la situació millorés, fins que tinguessin uns quants diners extres per gastar. Al carrer, mataven policia a trets; es produïen enfrontaments entre bàndols i calia pagar per estar protegit, encara que fos en espècies, fent reparacions sense cobrar-les, o sense fer preguntes quan algú demanava que fessin una pintada ràpida a un cotxe que estava tan calent que encara espetegava. Les zones d'Elmhurst i Jackson Heights es van convertir en barris colombians, i tot Queens en la porta d'entrada principal dels carregaments de cocaïna que arribaven als Estats Units; els diners es blanquejaven en negocis de cobrament de xecs en efectiu i en agències

de viatges. Al seu districte, cada dia morien uns quants colombians. Fins i tot en coneixia un parell, inclòs en Pedro Méndez, que va fer campanya pel president antidroga César Trujillo i va rebre tres trets, un al cap, un al pit i un altre a l'esquena, per haver-s'hi ficat. En Willie li havia reparat el cotxe just la setmana abans que el matessin. Era una ciutat diferent, aleshores, gairebé irrecognoscible a partir de la que existia avui dia.

Però Queens sempre havia sigut diferent. No era com Brooklyn o com el Bronx. Era fonamentalment heterogeni. S'expandia sense control. Ningú no escrivia llibres afectuosos sobre Queens. No comptava amb un Pete Hamill que en fes un mite. «En algun lloc de Queens»: si li haguessin donat un dòlar per cada vegada que havia sentit que algú feia servir aquella expressió, s'hauria fet ric. Per als que vivien fora del districte, qualsevol punt a l'interior de Queens era simplement «en algun lloc de Queens». Per a ells, Queens era com l'oceà: gran i desconegut, i si hi tiraves alguna cosa, s'hi perdia per sempre més.

I, malgrat tot això, en Willie havia gaudit quasi cada minut de la vida que hi havia portat, allà. Aleshores la seva dona havia intentat prendre-li-ho tot, i ni tan sols afegint-hi els diners que l'Arno havia estalviat no n'hi havia prou per pagar-li. Per acabar-ho d'adobar, el propietari havia posat l'edifici a la venda, o sigui que encara que en Willie hagués aconseguit satisfer les exigències de la seva exdona, res no li garantia que encara tindria negoci un cop es venguessin els locals. Tenia quaranta-vuit hores per prendre una decisió, quaranta-vuit hores per descartar vint anys d'esforç i compromís (pensava en el garatge, no pas en el matrimoni), quan un negre alt, amb un vestit elegant i un abric negre llarg, va arribar a la porta de l'oficineta on intentava, i solia fracassar, mantenir al dia la seva paperassa, i li va oferir una escapatòria.

L'home va picar amb suavitat damunt del vidre. En Willie va aixecar els ulls i li va preguntar què podia fer per ell. L'home va tancar la porta rere seu, i alguna cosa dins l'estómac d'en Willie es va posar en tensió. Potser a l'exèrcit només hi havia anat com a mecànic, però havia après a disparar una arma i l'havia hagut de fer servir més d'una

vegada, encara que, pel que sabia, mai no havia matat ningú, sobretot perquè no ho havia pretès, realment. La major part del temps havia fet tot el que podia per evitar rebre un tret al cap. Ell, el que volia era arreglar coses, i no pas trencar-les; tant hi feia si eren jeeps, helicòpters o éssers humans.

Alhora, havia viscut envoltat d'altres homes que eren com ell i d'alguns altres que no, els que estaven desitjosos de matar i, en últim extrem, n'eren capaços. Hi havia els que ho feien a contracor, o amb pragmatisme, i un parell que eren, simplement, uns psicòtics als quals els agradava el que feien i que es posaven com una moto amb els carnatges que provocaven. I després –els podia haver comptat amb els dits d'una mà– hi havia els innats, que mataven a sang freda i sense remordiments, que obtenien satisfacció amb l'exercici d'una habilitat que tenien de naixement. Tenien a dins alguna cosa silenciosa, quieta, una cosa que no es podia tocar, però en Willie sovint sospitava que el que tenien a dins era un buit, i que contenia un remolí ferotge que, o bé havien après a calmar o bé es negaven a reconèixer, com l'enorme carcassa de protecció d'un reactor nuclear. Havia intentat mantenir-se apartat d'aquella mena d'homes, però ara va sentir, una altra vegada, que es trobava en presència d'un d'ells.

A fora era fosc; l'Arno acabava de marxar cap a casa. Havia volgut quedar-se amb ell, conscient que, si les coses no milloraven, l'endemà seria el seu darrer dia junts al taller, i no volia perdre ni un sol instant que, altrament, hauria dedicat a vagar per allà a prop, però en Willie l'havia fet plegar per poder estar sol. Comprenia la necessitat que tenia l'Arno d'estar-se per allà perquè ell també la tenia, però aquell continuava essent el seu negoci, el seu lloc. Aquella nit s'hi quedaria a dormir, envoltat pels espetecs i les olors que per a ell significaven més que cap altra cosa del món. No podia imaginar-se la vida sense ells. Potser, pensava, podria trobar feina en algun taller de planxisteria d'una altra banda, encara que li resultaria difícil pensar per a algú altre després de tants anys de ser el seu propi amo. Amb el temps, potser arribaria a poder-se establir de nou pel seu compte en un altre local, si aconseguia estalviar prou

diners. Al seu banc s'havien mostrat comprensius amb la seva difícil situació, però finalment va servir de poc. Es trobava en ple bullici d'un divorci dolorós i potencialment ruïnós, amb un negoci (ben aïat seria mig negoci, cosa que, al final, no era un negoci ni res) que era rendible però no ho era prou, i el banc no podia dedicar ni temps ni diners a un home així.

Ara, la seva soledat s'havia vist destorbada per aquell visitant que havia afegit a les seves preocupacions una bona dosi d'inquietud. Hauria jurat que un cop havia sortit l'Arno havia tancat la porta amb clau, però o bé no l'havia tancada correctament, o bé aquell paio era dels que no estava disposat a permetre que un assumpte de no res com ara una porta tancada s'interposés en el camí del que fos que volgués portar a terme.

–Ho sento; ja hem plegat –va dir-li en Willie.

–Ja ho veig –va dir l'home–. Em dic Louis.

Li va allargar la mà. En Willie, que mai no era més mal educat del que era necessari, hi va encaixar la seva.

–Ecolti, m'alegro de conèixer-lo, però això no canvia res –va dir–. Hem tancat. Li diria que tornés un altre dia, però ja tinc les mans plenes de papers per enllestir el que queda i ni tan sols estic segur que sigui aquí demà quan el sol es pongui.

–Comprenc –va dir en Louis–. He sentit que tenia problemes. Jo el puc ajudar a sortir-se'n.

En Willie va notar que se li eriçaven els pèls. Va pensar que sabia el que vindria després. En el seu moment, havia vist prou taurons presumptuosos que oferien crèdits d'usura per ser tan ximple de posar el cap entre les seves mandíbules. La seva dona estava a punt de prendre-li la meitat de tot el que tenia. I aquell noi pretenia quedar-se la resta.

–No sé el que ha sentit a dir –va replicar-li– i no m'importa. Puc resoldre els meus problemes jo solet. I ara, si no li fa res, tinc coses a fer.

Volia donar-li l'esquena en un gest de comiat, però, tot i la seva bravata, sentia que l'única cosa pitjor que estar de cara al visitant era estar-hi d'esquena. No es pot donar l'esquena a un home com aquell i no tan sols perquè pots acabar amb un punyal clavat al bell mig.

Hi havia en ell una mena de dignitat, una serenitat... Si era un tauró caçacrèdits, no era el típic. De tant en tant, en Willie podia haver tingut diferències amb algun dels seus clients (i amb l'Arno, és clar) sobre el grau de mala educació adient per al transcurs dels assumptes quotidians, però no estava disposat a contrariar aquell home, almenys si podia evitar-ho. Se'n lliuraria parlant-li educadament. Seria estressant, però se'n sortiria.

—Està a punt de perdre aquest local —va dir en Louis—, i no vull que això passi.

En Willie va sospirar. Semblava, doncs, que la conversa no s'havia acabat.

—I a vostè què li va, si el perdo? —va preguntar.

—Diguem-ne que sóc un bon samarità. Em preocupo pel barri.

—Doncs presenti's d'alcalde. Jo el votaré.

L'home va somriure.

—Prefereixo passar més desapercbut.

En Willie va aguantar-li la mirada:

—Estic segur que ho aconseguix.

—Invertiré en el seu negoci. Li donaré exactament el cinquanta per cent del que val. A canvi, vostè em pagarà un dòlar anual d'interès pel préstec, fins que quedi liquidat.

A en Willie li va caure la barbeta. O aquell paio era el pitjor tauró caçacrèdits del món, o l'oferta tenia una trampa prou gran per partir-lo de mig a mig.

—Un dòlar per any? —va dir, un cop va aconseguir tornar a controlar la boca.

—Ja ho sé. Sóc molt estricte. Li diré què farem: el deixaré que s'ho pensi durant la nit. M'han dit que la seva senyora li ha donat quaranta-vuit hores per prendre una decisió, i ja n'han passat la meitat. Em temo que jo no sóc pas tan raonable com ella.

—Mai ningú havia dit que la meva exdona fos raonable —va dir en Willie.

—Sembla una persona molt especial —va dir en Louis. L'expressió que tenia era estudiadament neutra.

—Abans sí que ho era —va dir en Willie—, però ara ja no tant.

En Louis va donar-li una targeta. Hi havia un número de telèfon i la imatge d'una serp esclafada sota el peu d'un àngel alat, i res més.

–No hi ha cap nom, a la targeta –va dir en Willie.

–No, no n'hi ha cap.

–Quina poca utilitat, tenir una targeta de presentació que no informa de cap negoci. Deu costar de guanyar-se un sou, així.

–Vostè diria?

–I què fa, mata serps?

I les paraules a penes havien sortit de la seva boca, que ja es penedia d'haver-les pronunciades; el seu cervell va cridar un silenciós «Maleït sigui!» en adonar-se que havia perdut la cursa per refrenar la llengua.

–Més o menys. Control de plagues.

–Control de plagues. Molt bé.

L'home va tornar a allargar-li la mà per acomiadar-se. Mig atordit, en Willie va donar-li una encaixada.

–Louis, ha dit, no? –va dir en Willie–. Louis i prou?

–Louis i prou –va confirmar l'home–. Ah, i a partir d'avui, sóc el seu nou arrendador.

I així havia començat tot.

En Willie es va remullar la cara amb aigua. A fora se sentien rialles, i una veu, que semblava la de l'Arno, donava la seva opinió sobre els Mets, una visió completament negativa que semblava que només contenia la paraula *Mets* i un seguit aparentment infinit de variacions sobre una segona paraula a la qual al mateix Arno, que s'enorgullia de la seva capacitat de sofisticació quan no anava pel quart vodka doble, li agradava referir-se com a *la copulativa*. L'Arno era així de divertit. Potser semblava una rata vella, però sabia més paraules que les que sortien al diccionari Webster's. En Willie havia anat a casa seva només una vegada i una mica més i s'obre el cap quan una pila de novel·les van caure-li al damunt. Tots els espais disponibles de la casa estaven ocupats per diaris i llibres i, de tant en tant, per algun recanvi de cotxe. En les poques ocasions que l'Arno havia fet tard a la feina, en Willie

es trobava turmentat per visions del seu assistent ajagut inconscient sota una muntanya sencera d'enciclopèdies dels anys 50, o fumant-se igual que un filet de peix sota capes i més capes de papers de diari encesos. D'acord, potser *turmentat* seria posar-hi massa dramatisme. *Lleugerament capficat* s'acostava més a la realitat.

Algú havia escrit amb pintallavis *Jake = prostitut* a la part inferior dreta del mirall. En Willie confiava que la culpable fos una dona, encara que l'homosexualitat no l'amoïnava gaire, actualment. Estima i deixa estimar, aquest era el seu lema. De totes maneres, el senyor negre que li havia salvat el negoci (i, diguem-ho clar, la vida, perquè en Willie sempre havia tingut debilitat per la beguda, i a l'època en què el divorci estava arribant al seu punt més baix i desagradable es polia una ampolla de Four Roses al dia, i podeu dir el que vulgueu del Four Roses, però no és precisament suau) tenia un company anomenat Angel, i malgrat que no era com si hi hagués d'haver anells de casament en perspectiva o una nota de premsa a l'edició del diumenge del *New York Times*, eren la parella més unida que havia conegut mai. «La parella que mata unida, es manté unida», havia sentenciat l'Arno una vegada, i en Willie, instintivament, havia mirat per darrere de l'espatlla cap al garatge buit, mig esperant-se que de sobte apareixeria una figura negra i se li acostaria amb cara descontenta, i una altra figura més baixeta al costat, amb el mateix aire d'enuig. No era que li fessin por, o no tanta —aquella sensació havia desaparegut feia molt de temps, o almenys això li agradava dir-se a si mateix—, però no suportava pensar que poguessin sentir-se ofesos. Així li ho havia explicat a l'Arno, que s'havia disculpat i mai més no havia tornat a fer cap altre comentari com aquell; però, a vegades, en Willie es demanava si l'Arno anava tan fora d'osques, ben mirat.

La porta del lavabo d'homes es va obrir. El cap de l'Arno va aparèixer pel badall.

—Què coi fas? —va preguntar-li.

—Em rento les mans.

—Va, espavila. Aquí a fora t'hi espera una festa —l'Arno es va aturar un instant en veure la frase escrita al mirall—. Qui és, en Jake? —va demanar—. Ei, ho has escrit tu, això?

Va acotar el cap just a temps per esquivar una bola de paper eixugamans rebregat, i llavors en Willie Brew, de seixanta anys i associat des de feia un temps amb dos dels homes més letals de la ciutat, va sortir del lavabo per prendre part en la seva festa d'aniversari.

L'interior del Nate's tenia una il·luminació subtil. I sempre era així. Fins i tot a l'estiu, quan els forts raigs del sol picaven sobre les finestres, semblava que les bigues es fonguessin amb el vidre i després els raigs hi regalimessin com mel, dissipant la seva energia com si, igual que els clients de dins, en la seva transició de l'exterior a l'interior, haguessin absorbit una mica massa d'alcohol per acabar fent res de bo durant la resta del dia. A part d'una àrea d'un metre quadrat al costat de les portes dobles, no hi havia cap racó del Nate's que hagués vist la llum natural sense filtrar des de feia més de mig segle.

Tot i això, el Nate's no era un lloc poc animat. La barra estava il·luminada tot l'any amb llumetes de color blanc, i a cada taula hi havia una espelma col·locada sobre un bol de ferro. Els bols estaven clavats a la fusta de les taules amb caragols de vint-i-cinc mil·límetres (en Nate no era pas idiota), però les espelmes estaven sota una estricta vigilància, i tan bon punt com començaven a fer pampallugues, les reemplaçava una cambrera o bé, si era una nit amb poc moviment, se n'encarregava el mateix Nate, que era un home baixet, d'uns seixanta anys, orellut, i de qui es deia que una vegada, quan estava a la Marina, a Baja, li havia trencat el nas a un home en una baralla en un bar. Ningú no li havia preguntat mai si era cert, perquè en Nate parlava amb qualsevol amb total desimboltura de resultats de partits, dels idiotes que dirigien la ciutat de Nova York i la regió que la ciutat ocupava, i del benestar general dels amics i la família, però tan aviat com algú intentava tocar temes més personals, se n'anava a netejar gots, a comprovar els sortidors, a substituir espelmes, i deixava l'imprudent que, sense adonar-se'n, l'havia ofès, esperant estona i estona perquè es penedís de la seva insolència fins que li reomplís el got. El Nate's no era un local d'aquell tipus, tal com a en Nate li agradava puntualitzar, encara que ningú no havia aconseguit forçar-lo a con-

cretar quina mena de local era, exactament, doncs. A ell li agradava així, i a la gent que freqüentava el seu bar, també.

El Nate's, igual que el seu propietari, era una relíquia d'altres temps, de quan aquella part de Queens era predominantment irlandesa, abans que hi arribessin els indis, els afganesos i els mexicans i els colombians i comencessin a excavar-lo per crear-hi els seus petits enclavaments. En Nate no era pas irlandès, ni el seu bar tampoc: ni tan sols la diada de Sant Patrick no es plantejava de canviar les seves llumetes blanques per unes de verdes, ni es posava a pintar trèvols a l'escuma de la cervesa del seu patró. No, la cosa tenia més a veure amb un determinat estat mental, amb una actitud particular. Envoltat d'olors foranes i d'accents estranys, el Nate's representava la solidesa. Era un bar a l'estil dels del vell continent. Hi anaves a beure i també a menjar-hi bé, un menjar senzill que no se sotmetia a les canviants modes dietètiques ni tenia en compte el colesterol. Allà et comportaves com calia. Si volies fer servir un llenguatge ordinari, abaixaves la veu, en especial si hi havia senyores. Pagaves el compte al final de la nit i deixaves una propina generosa. Les cadires eren còmodes, els lavabos, a banda d'algun grafit ocasional, eren nets, i en Nate tenia bona mà a l'hora de servir beguda: ni massa, ni massa poc. Preparava uns bons còctels, però mai no posava didalets. «Si voleu didalets, aneu-vos-en al Hooters», va dir una vegada a uns universitaris que havien comès l'error de demanar-li una safata de Dive Bombers. De fet, tal com ell mateix va explicar més tard després d'haver-los fet fora, el primer error que havien comès era entrar al seu bar, ja per començar. No li agradaven els universitaris, cosa que no volia dir que no estigués molt orgullós dels nois del barri que havien aconseguit estudiar. D'aquests en coneixia els pares i els avis. Però aquests no eren «uns universitaris»; eren els seus nois i sempre serien ben rebuts al seu local, tot i que continuaria sense donar-los didalets, encara que fos l'única cosa que els hagués pogut curar un càncer. Un home havia de tenir els seus principis.

El bar no tenia una sala reservada, però hi havia quatre taules que quedaven apartades de la resta del local per un biombo de fusta amb tres plafons de vidre glaçat, i era allà on se celebrava la festa del seixantè aniversari d'en Willie Brew. De fet, a mesura que la nit

avançava, la festa s'havia anat dispersant una mica. Hi havia un nucli sorollós de sis o set que seien al voltant de l'Arno; després una segona taula de quatre o cinc, més callada, apaivagada per en Jameson i pel tarannà tranquil dels que s'hi congregaven; una tercera taula estava ocupada per tot un ventall de vídues i xicotes, que a en Willie inicialment no li havia semblat del tot bé. Tenia la idea que aquella havia de ser una nit només per a homes, però després va pensar que, ateses les circumstàncies, podia permetre's de ser tolerant, sempre que les femines mantinguessin les distàncies, dins del que era raonable. En realitat, suposava, molt en el fons se sentia una mica afalagat pel fet que haguessin vingut. Ell era aspre i no era gens atractiu. Des que l'havia deixat la dona, les úniques femelles amb qui havia gaudit d'un contacte físic eren de metall, i allà on haurien hagut de tenir les metes hi tenien els fars del davant; gairebé havia oblidat com n'era d'agradable que t'abracés una dona i t'ofegués amb perfums i petons. S'havia posat vermell com un pebrot quan una corrua del que, en general, es qualificaria com a «dones d'una certa edat», li havien recordat, soles o de dues en dues, els encants del sexe dèbil pressionant-li els esmentats encants contra el cos. Un dels motius pels quals s'havia dirigit al lavabo dels homes era per treure's les marques de pintallavis de les galtes i la boca, per no continuar semblant, tal com havia dit l'Arno, un Cupido refet en un anunci pobre del Dia de Sant Valentí.

Ara, des de la porta del lavabo, va observar les diverses cares com si les veiés per primer cop. El primer que el va sobtar va ser adonar-se que coneixia un munt de gent amb passats delictius. Hi havia en Groucho, expert a fer el pont als cotxes, que hauria sigut un bon mecànic si s'hagués pogut confiar que no els trucaria i després vendria els cotxes sobre els que se suposava que treballava. Al seu costat hi havia en Tommy Q, que era la persona més indiscreta que s'havia topat a la vida; un individu que, aparentment, havia nascut sense cap mena de filtre entre el cervell i la boca. En Tommy Q, un proveïdor de pel·lícules, música i programes d'ordinador copiats il·legalment, era un pirata tal que hauria hagut d'anar pel món amb un ull tapat i un lloro a l'espatlla. Una sola vegada, en una rauxa

de bogeria, li havia comprat una pel·li de contraban que després va resultar que tenia una banda sonora que consistia, quasi tota l'estona, en els sorolls d'algú rosegant crispetes i en els d'una parella practicant l'acte sexual allà al costat mateix, o arribant tan enllà com podien en un local de cinema ple de gent. De fet, va pensar en Willie, havia sigut força semblant a la *veritable* experiència d'anar a veure una pel·lícula a Nova York un divendres al vespre, que era precisament el motiu pel qual, en primer lloc, no anava mai al cine. El regal d'aniversari que li havia portat en Tommy Q, embolicat de la manera més maldestra, era al capdamunt de la pila de regals en un racó. Va pensar que tenia el sospitós aspecte de contenir una col·lecció de DVD pirates.

També hi havia els que haurien hagut de ser allà però, per raons molt variades, no hi eren. En Coffin Ed complia una condemna de dos a cinc anys a Snake River, allà a Oregon, per haver profanat un cadàver. En Willie no estava segur de quins havien sigut els termes exactes dels càrrecs i, honestament, no volia saber-los. No era la mena de persona que jutja les inclinacions sexuals dels altres, i el fet que trobessin una persona despullada en una posició d'intimitat amb una altra persona despullada no l'amoïnava ni el més mínim; ara bé, quan una de les dues persones nues no era precisament la salut personificada, la cosa es tornava més problemàtica. Ell sempre havia pensat que en Coffin Ed era una mica repugnant. Es feia difícil de sentir-se del tot a gust a prop d'un home que havia intentat guanyar diners robant cadàvers i exigint-ne un rescat. Havia donat per fet que, fins que no li pagaven els diners, devia guardar els cossos en un congelador, però no pas al seu llit.

Durant aquell temps, el vell Jay, que solia treballar a hores al taller i que, de tots els païos que en Willie havia conegut, era el més bo en la reparació de trens de transmissió, s'havia mort cinc anys enrere. Havia patit un atac de cor mentre dormia, cosa que, pensava en Willie, no era una mala manera de deixar aquest món. De totes maneres, el trobava molt a faltar. El bon home era un exemple ferm de decència i de sentit comú, qualitats que, malauradament, mancaven en uns quants dels individus que aquella nit s'havien reunit al Nate's. El

vell Jay? En Willie va moure el cap, entristit. Era curiós que sempre li havia semblat vell, però ara ell tenia tot just cinc anys menys que quan s'havia mort.

Va deixar discórrer la mirada pel local, entretenant-la breument en les dones (algunes de les quals, ho havia d'admetre, tenien un aspecte força atractiu, ara que la ingestió de cervesa li feia veure els seus trets més suavitzats); passant per damunt d'en Nate, que era a la barra i preparava amb poc esma un complicat còctel per a un parell d'homes amb americana; fixant-se en la cara dels desconeguts, homes i dones amagats en l'agradable penombra, que lluien amb la llum de les espelmes. Des d'on era, mig ocult entre les ombres, es va sentir momentàniament aïllat de tot el que passava al seu voltant, com un fantasma en el seu propi banquet, i es va adonar que la sensació li plaïa.

Havien disposat una tauleta lateral per al bufet, però ara ja només hi quedaven plats dispersos amb restes de pollastre fregit i daus de vedella amb salsa de xili, juntament amb un pastís d'aniversari parcialment ensorrat. En un racó, a la dreta de la taula del menjar, asseguts a part dels altres, hi havia tres homes. Un d'ells era en Louis, més canós que la primera vegada que l'havia vist, i una mica menys intimidatori, encara que això tan sols era conseqüència dels anys que feia que el coneixia. En unes altres circumstàncies, en Louis encara podia resultar molt intimidatori, sens dubte.

A la seva dreta hi seia l'Angel, gairebé un pam més baixet que el seu company. S'havia vestit per a l'ocasió, cosa que només volia dir que tenia un aspecte lleugerament menys deixat que habitualment. Diantre, però si s'havia afaitat i tot! Semblava més jove, així. En Willie havia esbrinat unes quantes coses del seu passat i n'intuïa unes quantes més. Tenia bon ull per calar les persones, més del que es pensaven. Una vegada s'havia trobat un paio que havia conegut el pare de l'Angel i li havia dit que havien existit ben pocs malparits pitjors al món. Sense acabar de parlar clar, aquell paio havia insinuat abusos, que el vell venia el noi per diners per aconseguir beure, a vegades per simple divertiment. En Willie no n'havia parlat amb ningú, però allò explicava, en part, per què hi havia un lligam tan

intens entre l'Angel i en Louis. Malgrat que no sabia res de l'educació d'en Louis, pressentia que tots dos havien suportat més del compte durant la infantesa i que cadascú havia trobat un eco de si mateix en l'altre.

Però el que realment el preocupava era el tercer home. Per a en Willie, els socis capitalistes del seu negoci representaven un enigma menys gran que el seu amic, a la seva manera. L'Angel i en Louis no li provocaven la sensació que, en la seva presència, el món es trobés en perill de desbordar-se, que hi hagués alguna cosa impossible de comprendre, fins i tot aliena a aquest món. En canvi, aquest era just l'efecte que aquell altre home li causava. Respectava aquell tercer home, fins i tot li agradava, però tenia quelcom... Quina paraula havia fet servir l'Arno? *Eteri*. En Willie ho havia hagut de buscar al diccionari. No era del tot precisa, però s'hi acostava bastant. *Espiritual*, potser. Sempre que passava una estona amb ell, li feia recordar les esglésies i l'encens, els sermons farcits amb l'amenaça del foc infernal i la condemnaçió eterna; records d'infantesa, de quan feia d'escolanet. No tenia cap sentit, però era així. Portava amb si un regust de nit. En certs aspectes, li recordava alguns dels homes que havia conegut al Vietnam, els que havien sortit de l'experiència alterats en la seva essència pel que havien vist i fet, de tal manera que fins i tot en una conversa qualsevol feia la sensació que una part d'ells estava separada del que succeïa al seu entorn, com si residís en un altre lloc on sempre hi hagués foscor i figures a penes entrevistes xiscllessin entre les ombres.

També era perillós, aquell home, tan letal com els altres dos que tenia al costat, però, malgrat que la lleialtat formava part de les seves natures, mentre en Louis i l'Angel s'hi havien adaptat, ell, en canvi, lluitava contra la seva. Havia sigut policia, però un bon dia van matar-li la dona i la filla de mala manera. Va trobar el que ho havia fet, però; el va trobar i va posar fi a la seva vida. Des d'aleshores havia posat fi a la vida d'altres homes i dones fastigosos i donats al vici, pel que en Willie havia pogut esbrinar, i l'Angel i en Louis l'havien ajudat. Però en fer-ho, tots havien sofert. Havien patit dolor, ferides, tortures. En Louis tenia la mà esquerra esguerrada per

una bala que li havia trinxat els ossos. L'Angel s'havia passat mesos a l'hospital i li havien hagut de posar implants de pell a l'esquena; l'experiència li havia consumit bona part de vida. En Willie estava convençut que per culpa d'això es moriria abans. Al tercer home li havien retirat la llicència d'investigador privat no feia gaire i amb la nova amiga les coses encara no li anaven massa bé i segurament no hi anirien mai, o sigui que no veia la seva nova filla tan sovint com a ell li hauria agradat. L'última notícia que en tenia era que treballava en un bar a Portland. Però allò no duraria gaire, amb un home com ell. Era com un imant per als problemes, i els que se li acostaven a demanar-li ajuda no li portaven altra cosa.

Quan estaven junts, en Willie l'anomenava Charlie, i l'Arno se li dirigia com a senyor Parker. En el passat, la gent solia dir-li Ocell, que era el sobrenom que tenia quan estava a les forces armades, però l'Angel li havia dit a en Willie que a ell no li importava. Però quan no era per allà a prop, tant en Willie com l'Arno l'anomenaven *el Detectiu*. No n'havien parlat mai, ni s'havien posat d'acord que aquella fos la manera de referir-s'hi. Simplement, amb el temps, havia emergit com un fet natural. En Willie sempre pensava en ell amb aquell nom: el Detectiu, amb una *d* majúscula. Tenia el to adequat de respecte. De respecte i, potser, també, d'una mica de por.

El Detectiu no tenia un aspecte massa amenaçador, almenys no a primera vista. En això sí que diferia d'en Louis, que hauria semblat amenaçador a qualsevol observador a l'atzar, fins i tot encara que l'hagués vist rodejat de nimfes dansaires i d'ocellets refiladors. El Detectiu era lleument més alt que la mitjana, potser prop d'un metre vuitanta. Tenia els cabells foscos, pràcticament negres, i uns quants cabells blancs que li donaven un toc de gris a les temples. Tenia cicatrius a la barbata i al costat de l'ull dret. Era de constitució mitjana, tot i que, dessota, era tot múscul. Els ulls, blaus, canviaven cap al verd segons la llum que els tocava. Les pupil·les eren sempre petites i fosques. Fins i tot quan se'l veia relaxat, com ara mateix a la festa d'aniversari, una part d'ell es mantenia ben guardada i amagada, una part tan ben cabdellada que els ulls no hi deixaven entrar ni la llum. Eren aquella mena d'ulls que feien que la gent apartés la

mirada, va pensar en Willie. Hi havia païos que els miraves als ulls i segurament els somreies sense ni adonar-te'n, perquè si allò que els ulls són el mirall de l'ànima era cert, volia dir que el que hi havia al cor d'aquells païos era essencialment bo, i això, d'una manera o altra, es transmetia a tothom que es trobessin. Però el Detectiu era diferent. No era que no fos bo: havia sentit prou coses sobre ell per comprendre que era dels que no els agradava girar l'esquena al dolor aliè, dels que no podia tapar-se les orelles amb un coixí per ofegar els crits d'algun desconegut. Les cicatrius que el marcaven eren insígnies del seu coratge, i en Willie estava segur que sota la roba n'hi tenia d'altres i encara d'altres més endins, ocultes sota la pell i més profundament, prop de l'ànima. No, era tan sols que fos el que fos la bondat, en ell coexistia amb la ràbia, amb la pena, amb la pèrdua. El Detectiu lluitava perquè aquelles parts més tenebroses no corrompessin la seva bondat, però no sempre se'n sortia, i els indicis d'aquella lluita eren visibles en els seus ulls.

—Ei —era l'Arno—, què diantre et passa, aquesta nit? Sembla que t'acabin de trucar d'Hisenda...

En Willie va encongir-se d'espatlles.

—Em temo que és això d'arribar a una edat que porta un zero al final, que et fa ser considerat.

—O sigui que a partir d'ara, als matins començaràs a preparar-me cafè i a preguntar-me com he dormit?

En Willie li va donar un cop al braç:

—No, cap de suro! Et fa considerar les coses, posar-te a pensar, recordar...

—Doncs deixa-ho córrer. Mira, mai no t'ha servit de res i ara ja ets massa vell per posar-t'hi.

—Sí, em sembla que tens raó.

Li va endossar una cervesa rossa a la mà, una Brooklyn. Feia poc que n'havia començat a beure. Li agradava la idea que hi tornés a haver una fàbrica de cervesa independent a Williamsburg i sentia que hi havia de donar suport. També hi ajudava el fet que la cervesa que feien tenia bon gust i, per tant, no era com si hagués de fer grans concessions.

Va llançar una mirada final als tres homes del racó. L'Angel la hi va retornar i va alçar el seu got en una salutació. Al seu costat, en Louis va fer el mateix, i en Willie va hissar l'ampolla que duia a la mà en senyal de reconeixement. El va amarar un sentiment de calidesa i gratitud tan fort que li va fer enrogir les galtes i pujar llàgrimes als ulls. Sabia el que aquells homes havien fet en el passat i el que encara eren capaços de fer aleshores. Però alguna cosa havia canviat en el seu món, tanmateix. Potser era per la influència d'aquell tercer home, però, a la seva manera, eren els bons. Va intentar recordar el que algú havia dit d'ells una vegada, alguna cosa sobre els àngels.

Ah, sí, exacte. Que estaven al costat dels àngels, encara que els àngels no estiguessin del tot segurs que això fos bo.

I llavors va recordar qui ho havia dit: havia sigut el tercer home, en Parker. El Detectiu. Com fet a posta, el Detectiu es va girar, i en Willie es va sentir atrapat en la seva mirada. El Detectiu va somriure-li i ell li va tornar el somriure. Però mentre ho feia, no podia desempallegar-se de la sensació que el Detectiu sabia exactament el que havia estat rumiant.

Va sentir una esgarrifança. Havia mentit a l'Arno quan li havia dit que el que el feia actuar d'aquella manera tan estranya era el seu aniversari. Això només era una part, però no era tota la veritat. No; des de feia un parell de dies, tenia la sensació que alguna cosa no anava bé. No era res que es pogués palpar amb les mans. El dia abans, havia vist un Chevy Malibu blau aparcat a l'altra banda del carrer, davant del garatge de cotxes, amb dos homes asseguts als seients del davant, i li havia semblat que l'observaven, perquè quan havia començat a fixar-s'hi més atentament, s'havien posat en marxa. Després ho va descartar com una paranoia seva, però avui estava segur que havia tornat a veure el mateix cotxe, aquest cop aparcat més avall, amb els mateixos dos homes una altra vegada asseguts als seients del davant. Havia pensat que ho comentaria a en Louis, però després ho havia deixat passar. No eren ni el lloc ni el moment adequats. Potser, simplement, se sentia estrany perquè ara entrava a la seva setena dècada. Malgrat tot, no aconseguia desfer-se de la convicció que alguna cosa estava una mica distorsionada. Era semblant a la que

havia tingut quan la seva dona havia sol·licitat el divorci i van estar a punt de prendre-li el taller: estava convençut que havia aparegut una esquerda a la seva existència, que alguna cosa hostil i perillosa era a punt de transformar el seu món des de l'exterior.

I ell no podia fer res per aturar-ho.